

ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΚΥΡ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΕΝ ΚΡΗΤΗ, ΛΑΜΨΑΝΤΟΣ

ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΑΥΤΟΥ
ΕΚΔΟΘΕΙΣΑ

ΑΝΘΙΜΟΥ ΔΕΛΕΔΑΚΙ

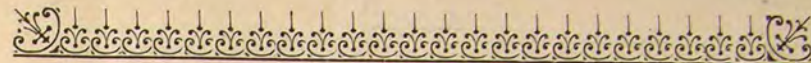
ὁ ἰσχυρὸς ἐξουρῶν ποταμὸν
 ἐλάσσειον κυμαίνον ἰσχυρὸς
 σου ἀγαθός.

ΕΝ ΧΑΝΙΟΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Θ. & Γ. ΦΟΡΤΣΑΚΙ

1922

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΚΥΡ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΕΝ ΚΡΗΤΗ ΛΑΜΨΑΝΤΟΣ

ΨΑΛΛΟΜΕΝΗ ΤΗΝ 20 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Εσπέρας ἐν τῷ μεγάλῳ ἑσπερινῷ. μετὰ τὸν Προοιμιακόν, στιχολο-
γοῦμεν τὴν α'. στάσιν τοῦ Μακάριος ἀνῆρ.

Εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα. ἱστώμεν στίχους η'. καὶ ψάλλομεν προσό-
μοια τῆς ἑορτῆς τοῦ Σταυροῦ δ'. καὶ τοῦ Ὁσίου δ'. τὰ ἐπόμενα.

Ἦχος πλ. β'. Ὁλην ἀποθέμενοι.

Ολην τὴν διάνοιαν, διαπαντὸς τῷ Κυρίῳ. Πάτερ ἀναθέμενος, καὶ
τοῖς τούτου ἔχνεσιν ἠκολούθησας τῆς σαρκὸς ἅπασαν, προσπάθειαν μάκαρ.
ἀπεχρούσω τὴν ἐγκράτειαν, περιελόμενος, τῆς ψυχῆς ζωώσας τὸ φρόνημα·
διὸ τῆς ἀλήτου, τρυφῆς κατηξιώθης ἐν Χριστῷ, ἐν παρησίᾳ δεόμενος,
ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Αἵ γλῆν τὴν τρισήλιον, φωτιστικῶς δεδεγμένος, Ἰωάννη πάνσοφς, αἰ-
σθητῶς ὡς ἥλιος, διελήλυθας τὰ τῆς γῆς πέρατα, διασπείρων πᾶσι, τὰς
ἀκτῖνας τῶν θαυμάτων σου, διὸ σε ἐνδοξε, ἐν τοῖς σοῖς ἀγῶσιν ἐδόξασεν,
ὡς θεῖον καὶ θεόληπτον, ὁ Θεὸς τῆς δόξης καὶ Κύριος ὄθεν τὰς ἰάσεις,
ἀφθόνως παρεχόμενος ἡμῖν, ἐν παρησίᾳ δεόμενος, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν, πιστοὶ ἐν οἴκῳ Κυρίου, ὅπου τὸ πανάγιον,
σῶμα τετησαύριται, τοῦ παμμάκαρος ὁ τερπνοῖς ἄσμασι, καὶ φαιδραῖς
λαμπάσι, λιτανεύοντες βοήσωμεν, ἅγιε πρόφθασον, καὶ τοὺς ἐν ἀνάγκαις
ἐλέησον, καὶ κλύδωνος ἐξάρπασον, καὶ τῆς καταγίδος τῶν θλίψεων ἵνα τὴν
τερπνὴν σου, καὶ πάντιμον δοξάζωμον σωρόν, καὶ τὴν σὴν κόνιν σεβόμεθα,
μύρον ἀναβλύζουσιν.

Πλοῦτον ἀναφαίρετον, ἔχει σε νῆσος ἡ Κρήτη, μάκαρ ἀξιάγαστε, φα-
ειναῖς αὐγάζοντα, ταῖς λαμπότησιν ἥν καὶ νῦν βράβευσον, τὴν εἰρήνην
Πάτερ, καὶ τροπαίων αὐτὴν ἐμπλησον, ἐχθρῶν τὴν ἐπαρσιν, καὶ παρεμβο-
λὰς κάμψας βέλεσι, πρεσβείαις σου Πάτερ ἡμῶν, καὶ τῆς συμπαθοῦς με-

ταδόσεως· πλησον τὰς καρδίας, ἡμῶν τῶν ἀνυμνούντων σε πιστῶς, ἐν παρρησίᾳ δεόμενος, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Δόξ. Ἦχος πλ. α'.

Ὅσιε Πάτερ, τῆς φωνῆς τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Κυρίου ἀκούσας, τὸν κόσμον κατέλιπες, τὸν πλοῦτον καὶ τὴν δόξαν, εἰς οὐδὲν λογισάμενος· ὅθεν πᾶσιν ἐβόας· ἀγαπήσατε τὸν Θεὸν καὶ εὐρήσατε χάριν αἰώνιον· μὴδὲν προτιμήσητε τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, εὐρήσητε ἀνάπαυσιν μετὰ πάντων τῶν ἁγίων· οὐ ταῖς ἱεραῖς Χριστέ, φύλαξον καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆς τοῦ Σταυροῦ

Εἵσδοσ. Φῶς ἱλαρόν. Τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας.

καὶ τὰ ἀναγνώσματα.

Παροιμιῶν τὸ ἀνάγνωσμα

Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων καὶ εὐλογία Κυρίου ἐπὶ κεφαλὴν αὐτοῦ. Μακάριος ἄνθρωπος, ὃς εὗρε σοφίαν καὶ θνητὸς ὃς οἶδε φρόνησιν. Κρεῖσσον γὰρ αὐτὴν ἐμπορεύσθαι, ἢ χρυσίου καὶ ἀργυρίου θησαυρούς. Τιμωτέρα δὲ ἐστὶ λίθων πολυτελῶν· οὐκ ἀντιτάσσεται αὐτῇ οὐδὲν πονηρὸν· εὐγνωστός ἐστι πᾶσι τοῖς ἐγγίζουσιν αὐτῇ· πᾶν δὲ τίμιον, οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἐστίν. Ἐκ γὰρ τοῦ στόματος αὐτῆς ἐκπορεύεται δικαιοσύνη νόμον δὲ καὶ ἐλεον ἐπὶ γλώσσης φορεῖ. Τοιγαροῦν ἀκούσατέ μου, ὦ τέκνα, σεμνὰ γὰρ ἐρῶ, καὶ μακάριος ἄνθρωπος, ὃς τὰς ἐμὰς ὁδοὺς φυλάξει. Αἱ γὰρ ἔξοδοί μου, ἔξοδοι ζωῆς, καὶ ἐτοιμάζεται θέλησις παρὰ Κυρίου. Διὰ τοῦτο παρακαλῶ ὑμᾶς, καὶ προΐεμαι ἐμὴν φωνὴν υἱοῖς ἀνθρώπων. Ὅτι ἐγὼ ἡ Σοφία κατεσκεύασα βουλήν, καὶ γνῶσιν καὶ ἐννοιαν, ἐγὼ ἐπεκαλεσάμην. Ἐμὴ βουλή καὶ ἀσφάλεια, ἐμὴ φρόνησις, ἐμὴ δὲ ἰσχὺς. Ἐγὼ τοὺς ἐμὲ φιλοῦντας ἀγαπῶ, οἱ δὲ ἐμὲ ζητοῦντες εὐρήσουσι χάριν. Νοήσατε τοίνυν ἄκακοι πανουργίαν, οἱ δὲ ἀπαίδευτοι ἐνθεσθε καρδίαν. Εἰσακούσατέ μου καὶ πάλιν, σεμνὰ γὰρ ἐρῶ καὶ ἀνοίγω ἀπὸ χειλέων ὁρθά. Ὅτι ἀλήθειαν μελετήσῃ ὁ λόγός μου, ἐβδελυγμένα δὲ ἐναντίον ἐμοῦ χεῖλη ψευδῆ. Μετὰ δικαιοσύνης πάντα τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου· οὐδὲν ἐν αὐτοῖς σχολιὸν, οὐδὲν στραγγαλιῶδες. Πάντα εὐθεῖα ἐστὶ τοῖς νοοῦσι, καὶ ὁρθὰ τοῖς εὐρίσκουσιν γνῶσιν. Διδάσκω γὰρ ὑμῖν ἀληθῆ, ἵνα γένηται ἐν Κυρίῳ ἡ ἐλπίς ὑμῶν, καὶ πλησθῆσθε Πνεύματος.

Παροιμιῶν τὸ ἀνάγνωσμα

Στόμα δικαίου ἀποστάζει σοφίαν, γλῶσσα δὲ ἀδίκου ἐξολεῖται. Χεῖλη ἀνδρῶν δικαίων ἐπίστανται χάριτας, στόμα δὲ ἀσεβῶν καταστρέφεται. Ζῶγοι δόλοιο βδέλυγμα ἐνώπιον Κυρίου, στάθμιον δὲ δίκαιον δεκτὸν αὐτοῦ.

Οὐδ' ἐὰν εισέλθῃ ὕβρις, ἐκεῖ καὶ ἀτιμία· στόμα δὲ ταπεινῶν μελετᾷ σοφίαν. Τελειότης εὐθέων ὁδηγήσει αὐτοὺς, καὶ ὑποσκελισμὸς ἀθετούντων προνομεύσει αὐτούς. Οὐκ ὠφελήσει ὑπάρχοντα ἐν ἡμέρᾳ θυμοῦ, δικαιοσύνη δὲ ῥύσεται ἀπὸ θανάτου. Ἀποθανὼν δίκαιος ἔλιπε μετὰ μελλον· πρόχειρος δὲ γίνεται καὶ ἐπίχαρτος ἀσεβῶν ἀπώλεια. Δικαιοσύνη ἀμώμου ὁρθοτομεῖ δόδους, ἀσέβεια δὲ περιπίπτει ἀδικίᾳ. Δικαιοσύνη ἀνδρῶν ὁρθῶν ῥύσεται αὐτοὺς, τῇ δὲ ἀβουλίᾳ ἀλίσκονται παράνομοι. Τελευτήσαντος ἀνδρὸς δικαίου, οὐκ ὀλλυται ἐλπίς· τὸ δὲ καύχημα τῶν ἀσεβῶν ὀλλυται. Δίκαιος ἐκ θήρας ἐκδύνει, ἀντ' αὐτοῦ δὲ παραδίδεται ὁ ἀσεβής. Ἐν στόματι ἀσεβῶν παγὶς πολίταις, αἰσθησις δὲ δικαίου εὐδοξία. Ἐν ἀγαθοῖς δικαίων κατ' ὁρθοθῶται πόλις, καὶ ἐν ἀπωλείᾳ ἀσεβῶν ἀγαλλίαμα. Ἐν εὐλογίᾳ εὐθέων ὑψοθῆσεται πόλις, στόματα δὲ ἀσεβῶν κατασκαφῆσεται. Μυκτηρίζει πολίτας ἐνδεεῖς φρενῶν, ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἡσυχίαν ἄγει.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ ἀνάγνωσμα.

Δίκαιος ἐὰν φθᾷσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται. Γῆρας γὰρ τίμιον οὐ τὸ πολυχρόνιον, οὐδὲ ἀριθμῶ ἔτων μεμέτρηται. Ποιὰ δὲ ἐστὶ, φρόνησις ἀνθρώποις, καὶ ἡλικία γῆρας βίος ἀκηλίδωτος. Εὐάρεστος Θεῷ γενόμενος, ἡγαπήθη καὶ ζῶν μεταξὺ ἁμαρτωλῶν, μετετέθη. Ἠράπη, μὴ κακία ἀλλάξη σύνεσιν αὐτοῦ, ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ. Βασκανία γὰρ φανόλητος ἁμαρτοὶ τὰ καλὰ, καὶ ῥεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλεῖ νοῦν ἄκακον. Τελειωθείς ἐν ὀλίγῳ, ἐπλήρωσε χρόνους μακροῦς· ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας. Οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες καὶ μὴ νοήσαντες, μὴδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτον ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπῇ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Εἰς τὴν Λιτὴν, ἰδιόμελα. Ἦχος α'.

Πνευματικὴν πανήγυριν, κροτήσωμεν φιλέοργοι σήμερον, ἐν τῇ εὐσήμενῃ ἑορτῇ τοῦ Θεοφόρου Πατρός. Οὗτος γὰρ τῇ τοῦ Σταυροῦ συμμαχίᾳ, τὸν πτερνίσαντα τὸν Ἀδὰμ ἐχθρόν, τοῖς ποσὶν αὐτοῦ κατεπάτησε· τὸν γὰρ Σταυρὸν ἀράμενος, τὴν τεθλιμμένην καὶ στενὴν τρίβον καλῶς διήνυσεν, καὶ νῦν πρὸς πλάτους Παραδείσου σὺν ἀγγέλοις ἐπαγάζεται, πρεσβεῖαν ποιούμενος, ὑπὲρ τῶν πίστει καὶ πόθῳ ἐκτελούντων τὴν ἱερὰν καὶ φωσφόρον αὐτοῦ πανήγυριν.

Ἦχος β'.

Ἠγάπησας Ἰωάννη, τὴν ἀνωτάτην φιλοσοφίαν καὶ ἔξω κόσμον ἐγένου, ζῶν ὑπὲρ τὰ ὁρώμενα, καὶ ἔσοπτρον ἀκηλίδωτον Θεοῦ θεῖον ἀνεδείχθης, καὶ ὢν αἰετῶς ἡγούμενος φωτὶ φῶς προσελάμβανες, καὶ τρανώτερον τοῦ μακαρίου ἔτυχες τέλους, πρεσβεύων ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος γ'.

Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, τὴν ζωοπάροχον νέκρωσιν ἐνδείχθης Ἰωάννη,

καὶ ὡς γνήσιος μύστης ἐκμιμησάμενος, ὅλον ἐνέκρωσας σεαυτόν, καὶ τῷ κόσμῳ θεόφρον τεθνικῶς, τὴν ἐν Χριστῷ ζωὴν, εὖρες ὄντως τὴν ἀκήρατον· ἀλλ' ἡμᾶς ἐκ τῶν παθῶν κινδυνεύοντας ψυχικῶς εἰς θάνατον, νῦν ἀνάστη-
σον, καὶ ταῖς ἐπισκέψεσι τῶν σῶν ἀκοιμητῶν πρεσβειῶν ἐνισχύσον ἡμᾶς.
τοῦ Θεοῦ τὴν δεξιὰν ἐφ' ἡμᾶς ἐπικαλούμενος.

Δόξα. Ἦχος πλ. α'.

Ὅσιε Πάτερ, οὐκ' ἔδωκας ὕπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς, οὐδὲ τοῖς βλεφάροις σου νυσταγμόν, ἕως οὗ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα τῶν παθῶν ἡλευθέρωσας, καὶ σεαυτὸν ἡτοίμασας τοῦ Πνεύματος καταγώγιον. Ἐλθὼν γὰρ ὁ Χριστὸς μονὴν παρὰ σοὶ ἐποίησατο, καὶ τῆς Ὁμοουσίου Τριάδος θεράπων γε-
νόμενος, Ἰωάννη μακάριε, πρέσβευε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Τῆς Ἑορτῆς, καὶ ἡ εὐλόγησις τῶν ἁγίων.

Εἰς τὸν στίχον, Προσόμοια.

Ἦχος δ'. Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσιν.

Ἐγκρατείας τοῖς βέλεσι, τὸν ἐχθρὸν ἐτραυμάτισας, καὶ τὰς τούτου φά-
λαγγας κατετρόπωσας, διὰ τῆς νίκης ἀπέλαβες, βραβεῖα μακάριε, παρ' αὐ-
τοῦ τοῦ κραταιῶς, σὲ Χριστοῦ ἐνισχύσαντος, ὃν ἰκέτευε, ἐκ φθορᾶς καὶ κιν-
δύνων λυτρωθῆναι, τοὺς ἐν πίστει ἐκτελοῦντας, τὴν αἰσεβαστὸν μνήμην
σου.

Στιχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου.

Θεωρείας τῆς κρείττονος, ἐπιβάς παμμακάριστε, τὰ γεῶδη ἅπαντα καὶ
ἐπίκηρα καὶ περὶ ὧν ἐν τῷ σώματι παρείδες, καὶ αὐτὸν πολιτείαν ἐπὶ γῆς.
ἐπεσπάσω ἀοίδιμε, Θεῖον Πνεύματι, ὀδηγούμενος Πάτερ Ἰωάννη, ὀδηγὸς
κανὼν καὶ τύπος, γέγονας πίστει περιδοξός.

Στιχ. Τί ἀνταποδώσωμεν.

Τῶν χαρίτων τοῦ Πνεύματος, ταῖς ἐνθέοις ἐλλάμψεσι, φαιδρυνθεὶς
θεόφρον μακαριώτατε, Πατὴρ ἐν Κρήτῃ ἐνέφυνας, ὀδύνας κακώσεων καὶ τὸ
σκότος τῶν παθῶν, Ἰωάννη πρεσβείαις σου, καὶ ῥυθόμενος, νοσημάτων
παντοίων καὶ κινδύνων, τοὺς ἐν πίστει ἐκτελοῦντας, τὴν παναοίδιμον μνή-
μην σου.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'.

Τῶν μοναστῶν τὰ πλήθη, τὸν καθηγητὴν σε τιμῶμεν Ἰωάννη Πατὴρ
ἡμῶν. Διὰ σου γὰρ τὴν τρίβον τὴν ὄντως εὐθεΐαν πορεύεσθαι ἐγνωμεν.
Μακάριος εἰ τῷ Χριστῷ δουλεύσας καὶ ἐχθροῦ θριαμβεύσας τὴν δύναμιν,
ἀγγέλων συνόμιλε, δικαίων ὁμόσκηγε καὶ ὁσίων, μετ' ὧν πρέσβευε τῷ Κυ-
ρίῳ ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆς τοῦ Σταυροῦ

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος α'.

Τῆς Κρήτης τὸν γόνον, καὶ ἀσκητῶν ἐγκαλλώπισμα, Ναῶν παμπόλλων
ιδρυτὴν, Ἰωάννην τὸν Ὅσιον. Τιμῆσωμεν ἐν ὕμνοις οἱ πιστοί, βοῶντες
πρὸς αὐτὸν χαρμονικῶς· σῶζε ταῖς λιταῖς σου τοὺς τὴν μνήμην σου τε-
λοῦντας καὶ βοῶντάς σοι. Δόξα τῷ σε δοξάσαντι Χριστῷ, δόξα τῷ σε θαν-
μαστῶσαντι, δόξα τῷ ἐνεργούντι διὰ σου πᾶσιν ἰάματα.

Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆς, καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὸν Ὁρθρον

Θεὸς Κύριος, Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου δις καὶ τῆς Ἑορτῆς ἅπαξ

Μετὰ τὴν α'. Στιχολογίαν, Κάθισμα.

Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Ὑμνοῦμεν τὴν σεπτὴν, καὶ ἁγίαν σου μνήμην, τὴν πᾶσι τοῖς πιστοῖς,
χορηγοῦσαν ἀφθόνως, τὴν ἱασιν μακάριε, τοῖς ἐκ πόθου κραυγάζουσι. σῶ-
σον Ὁ ἅγιε, ἡμᾶς τοὺς δούλους σου πάντας, ταῖς πρεσβείαις σου, ταῖς πρὸς
Θεόν Ἰωάννη, τῆς Κρήτης ὑπέρμαχε.

Δόξα καὶ νῦν, τῆς Ἑορτῆς.

Μετὰ τὴν β'. Στιχολογίαν, Κάθισμα.

Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

Τῶν πιστῶν προϊστάσαι, σκέπων φρουρῶν τούτους μάκαρ, ἀπὸ πά-
σης θλίψεως ἀπολυτρούμενος σοφέ, ἐρημιτῶν ἐγκαλλώπισμα, κλέος καὶ δόξα,
Ἰωάννη Ὅσιε.

Δόξα καὶ νῦν, τῆς Ἑορτῆς.

Μετὰ τὸν πολυέλεον, Κάθισμα.

Ἦχος γ'. Θεΐας πίστεως.

Χαίροις ἔχουσα Κρητῶν ἡ νῆσος, θεΐαν λάρνακα, τῶν σῶν λειψάνων,
ἀναβρῶντι πηγὰς τῶν ἰάσεων, καὶ διασώζουσαν πάντας ἐκ θλίψεων, τοὺς
σοι προστρέχοντας πάτερ ἐκ πίστεως, Ἰωάννη Ὅσιε Χριστὸν τὸν Θεὸν
ἰκέτευε, δωρησασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα καὶ νῦν, τῆς Ἑορτῆς.

Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ α΄. ἀντίφωνον τοῦ δ΄. ἤχου.

Προκείμενον, ἤχος δ΄. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ Ὁσίου αὐτοῦ.

Στιχ. Τί ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον τοῦ Ματθαίου. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἐαυτοῦ μαθηταῖς, πάντα μοι παρεδόθη. (Ζήτει Ἰανουαρίου 17, εἰς τὸν Ὁρθρον).

Ὁ Ν'. Δόξα, ταῖς τοῦ σου Ὁσίου.

Καὶ νῦν, ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Ἰδιόμελον, ἤχος πλ. β΄.

Θεία χάρις ἀπώρητο, ἐπὶ τῇ θήκῃ τῶν λειψάνων σου, Ἰωάννη Πατὴρ ἡμῶν διὸ καὶ εἰς ὁσίην μύρου τῶν θαυμάτων σου δραμοῦμεθα, τῶν ἱαμάτων τὴν ἴασιν ἀρούμενοι· ἀλλὰ Πάτερ Ὅσιε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἰκέτευε, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Εἰτα σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου.

Ὁ Κανὼν τῆς εορτῆς, καὶ τοῦ ἁγίου. Ἦχος πλ. δ΄.

Ὁ Εἰρμός Ἀσωμεν τῷ Κυρίῳ. ᾠδὴ α΄.

Ἐθέλξέ σε ὁ πόθος ὁ δεσποτικός, καὶ τὰς τοῦ σώματος ἡδονὰς καταλείψας, ἐν Χριστῷ Ἰωάννη μακάριε.

Ἦρθης Πάτερ πρὸς ὕψος, καὶ διαπεράσας τὸ μεσότειχον τῆς ἀκτίστου οὐσίας, καθαρῶς Ἰωάννη μακάριε.

Ἀγλὴν αὔλον Πάτερ ἔνδον ἐν καρδίᾳ σου δεξάμενος, ἐφωτίσθης καὶ πᾶσαν τὴν ἀγλὴν τῶν παθῶν ἐξηφάνισας.

Θεοτοκίον

Γένος ἀδαμαῖον πρὸς τὴν ὑπὲρ νοῦν μακαριότητα, διὰ σοῦ ἀνηγγεμένον, Θεοτόκε, ἀξίως δοξάζει σε.

ᾠδὴ γ΄. Σὺ εἰ τὸ στερέωμα.

Πῦρ τὸ τῆς θεότητος, ἐνστερνισάμενος Ὅσιε, καὶ καθαρθεὶς, ἀνθραξ Ἰωάννη, ἐπὶ γῆς ἐξημάτισας.

Ζῶν νεκρὸς λελόγισαι, τῇ ἀποτάξει τοῦ σώματος, διὸ θανὼν ζῆς μετὰ ἀγγέλων Ἰωάννη μακάριε.

Θησαυρὸν πολῦτιμον, ἢ τῶν Κρητῶν κληρουχία σε, ἔχει σοφέ, καὶ τοῖς τῶν λειψάνων θαυμασίοις φαιδρύνεται.

Θεοτοκίον

Κλίμακά σε Πάναγνε, ὁ Ἰακώβ ἐθεάσατο, δι' ἧς Χριστός, τὴν φθαρεῖσαν φύσιν, καταβάς ἡλευθέρωσε.

Κάθισμα. Ἦχος δ΄. Ἐπεφάνης σήμερον.

Λαμπρυνθεὶς τῇ χάριτι, καὶ ἀληθεῖα τὸ τῆς Κρήτης πλήρωμα, φωταγωγεῖς πανευσεβῶς, ἀειμακάριστε Ὅσιε, ὅθεν σε πίστει, ἀεὶ μακαρίζομεν.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Προστασία ἄμαγε, τῶν ἐν ἀνάγκαις, καὶ προσβεία ἔτοιμος τῶν ἐλπίζόντων ἐπὶ σε, ἀπὸ κινδύνων με λύτρωσαι, καὶ μὴ παρόψῃ ἡ πάντων βοήθεια.

ᾠδὴ δ΄. Εἰσακήκοα Κύριε.

Ἀληθῶς ἐφιέμενος, γνώσεως μακάριε πράξει γέγονας, θεωρίας ἢ ἐπιβασίς, τοὺς τῆς Κρήτης λήρους παρυσάμενος.

Ἠρετήσω μακάριε, εὐαγγελικοῖς προστάγμασιν ἐπεσθαι, τὸν Σταυρόν σου γὰρ ἀράμενος, Ἰωάννη χαίρων ἠκολούθησας.

Ταπεινώσεως πτέρυξι, τὰς τοῦ δυσμενοῦς καγίδας συνέτριψας, Ἰωάννη καὶ ὑψούμενος, οὐρανοπολίτης ἐξημάτισας.

Θεοτοκίον

Πλασμὸν ἡμῖν δώρησαι, τῶν ἀγνοημάτων ὡς ἀναμάρτητος, καὶ εἰρήνευσον τὸν κόσμον σου, ὁ Θεὸς προσβείας τῆς τεκούσης σε.

ᾠδὴ ε΄. Ὁρθρίζοντες βοῶμέν σοι.

Ἐμφρόνως τὰς αἰσθήσεις τοῦ σώματος, κυβερνήσας στήλῃ ἐξημάτισας, τῶν ἀρετῶν παμμακάριστε.

Τὸν καύσωνα ἐβάστασας, αἰοίδιμε τῆς ἡμέρας, χαρᾶς κατηξιώθης τῆς τοῦ Δεσπότου Ὅσιε.

Ναοὺς πανευκλεεῖς ἀνεστήλωσας, τοῦ Κυρίου, ναὸς ζῶν καὶ ἔμψυχος, χορηματίας θεσπέσιε.

Θεοτοκίον

Ζωὴν ἡμῖν ἐβλάστησας, ἄχραντε Θεοτόκε, τὸν Κτίστην καὶ Κύριον ζωοποιοῦντα τὰ σύμπαντα.

ᾠδὴ στ΄. Χιτῶνά μοι παράσχου.

Ἰσάγγελον βιβάσας ἐπὶ γῆς, Ἰωάννη Ὅσιε, θείοις χαρίσμασιν, ἐκοσμήθης δεξιᾷ Παντοκράτορος.

Εγκράτειαν ἀένναον, εὐχὴν κτησάμενος Ὅσιε, ἀγάπην ἀθόλωτον, ἀκηλίδωτον Θεοῦ ὠφθης σκηνώμα.

Τοῦ ὄψεως Χριστέ ἡ προσβολή, οὐ τῷ λόγῳ ἐθελξέ σου τὸν θεράποντα, οὐ τὸ πῦρ τῶν πειρασμῶν κατεπτόησεν.

Θ ε ο τ ο κ ί ο ν

Ο λόγος τοῦ Θεοῦ σε τῆς βροντῆς, Θεοτόκε, ἔδειξεν οὐράνιον κλίμακα, διὰ σοῦ γὰρ πρὸς ἡμᾶς καταβέβηκε.

Κοντάκιον. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ως ἀστέρα μέγαν σε, Κρήτη ἡ νῆσος, κεκτημένη Ὅσιε, ταῖς τῶν θανμάτων σου βολαῖς, φωτιζομένη κραυγάζει σοι, σῶσον τοὺς πίστει τιμῶντας, Ἰωάννη τὴν μνήμην σου.

Ὁ Οἶκος

Τὸν τοῦ Κυρίου ἐραστὴν τῆς Κρήτης τὸν προστάτην, θανμάτων τὸν ταμίαν ἀνευφημήσωμεν πιστῶς. Οὗτος γὰρ ὡς ἥλιος ἐξέλαμψε καὶ ναοὺς παμπόλλους ἀνήγειρε φωτίζων τοὺς ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι ἐν σκότει παθῶν καὶ ἁμαρτιῶν ὑπάρχοντας καὶ ἐκδιώκων τὴν τῶν δαιμόνων ζοφεράν πλάνην, διὰ καὶ ποταμοὺς θανμάτων ἐκβλύζει καὶ πάντων τὰς προσευχὰς ὥννυσι τῶν ἐκβοώντων αὐτοῦ· σῶζε τοὺς πίστει τιμῶντας Ἰωάννη τὴν μνήμην σου.

Τῇ κ'. Σεπτεμβρίου μνήμην ἐπιτελοῦμεν τοῦ Ὁσίου καὶ Θεοφόρου Πατρὸς ἡμῶν Κυρ Ἰωάννου τοῦ ἐν Κρήτῃ λάμπαντος.

Σ τ ί χ ο ς

Ο Ἰωάννης ἐκ γῆς ἀναχωρήσας, ζωῆς μετέσχε τῆς μακαριωτάτης.

Αἦξε βίου Ἰωάννης εἰκαδὶ τῇ εἰκοστῇ ψυχὴν δίδως.

Ταῖς αὐτοῦ ἀγίαις πρεσβείαις ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς, Ἀμήν.

Ῥοδὴ ζ'. Οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας.

Ηδονὰς θανατώσας, καὶ θυμὸν χαλινώσας, ὦ παμμακάριστε, ἐδέξω τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κληρουχίας, Ἰωάννη θεσπέσιε, ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν Θεός, εὐλογητὸς εἶ.

Αρετῶν τὴν ἀρίστην, ἀκλινῶς διοδεύσας, Ἰωάννη πανόσιε, πρὸς πόλιν εἰσελεύσεις, Ἐδὲμ τῆς ἀκηράτου, μελωδῶν εὐφραινόμενος, ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν Θεός, εὐλογητὸς εἶ.

Τῆς Τριάδος τὴν δόξαν, εὐσεβῶς καταγγείλας, ὦ παμμακάριστε, φωτὶ τῷ τρισλίῳ, τρυφᾶν ἐπαναπαύει, Ἰωάννη Ὅσιε, ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν Θεός, εὐλογητὸς εἶ.

Θ ε ο τ ο κ ί ο ν

Ράβδος ἔφης Παρθένε, Ἰεσσαί ἐκ τῆς ῥίξης ἡ παμμακάριστος, καρ-

πὸν ἀνθηφοροῦσαν, σωτήριον τοὺς πίστει τῷ υἱῷ σου κραυγάζοντας, ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν Θεός, εὐλογητὸς εἶ.

Ῥοδὴ η'. Τὸν Βασιλέα τῶν Οὐρανῶν.

Τὸν ἐνισχύσαντα θαυμαστῶς, πρὸς ἀγῶνας ἀσκητιζοὺς τὸν Ὅσιον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Τὴν τῶν ἀγγέλων ἐπὶ τῆς γῆς πολιτείαν, ἡρετήσω παμμάκαρ Ἰωάννη, ἐν ἐπουρανίοις αὐλίξει εἰς αἰῶνας.

Θίασος χαίρει τῶν μοναστῶν, καὶ χορεύει τῶν ὁσίων δῆμος Ἰωάννη, στέφος γὰρ ἐδέξω τῆς νίκης ἐπαξίως.

Θ ε ο τ ο κ ί ο ν

Υπερφυῶς τὸν Δημιουργὸν καὶ Σωτῆρα, Θεὸν λόγον τέτοκας Παρθένε, ὅθεν σε ὑμνοῦμεν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ῥοδὴ θ'. Κυρίως Θεοτόκον.

Η μνήμη σου ἀξίως, Πάτερ Ἰωάννη, εὐφραίνει πάντα τῆς γῆς τὰ πληρώματα, ἣν ἐτησίως τιμῶντας ἡμᾶς περίσωζε.

Τοὺς πίστει ἐκτελοῦντας, Ὅσιε τὴν μνήμην, τὴν ἀξιεπαινόν σου καθικέτευε, ἐκ τῶν σκανδάλων ὑσθῆναι τοῦ πολεμήτορος.

Τῷ θρόνῳ τοῦ Δεσπότη, μάκαρ Ἰωάννη, τούτου ἀεὶ παριστάμενος Ὅσιε, μὴ διαλίπης πρεσβέων ὑπὲρ τῶν δούλων σου.

Θ ε ο τ ο κ ί ο ν

Ψαλμοῖς σε ἀνυμνοῦμεν, Κεχαριτωμένη, καὶ ἀσугήτως τὸ χαῖρέ σοι κράζομεν, σὺ γὰρ ἐπήγασας πᾶσι τὴν ἀγαλλίασιν.

Καταβασίας ψάλλομεν τοῦ Σταυροῦ.

Ἐξαποστειλάριον, Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν.

Ολην σαφῶς δεξάμενος, τὴν τρισήλιον αἴγλην, τῆς θαυχρίας πάνσοφε νῦν Θεὸς χρηματίζεις, Θεοῦ τοῦ Παντοκράτορος, ὃν δυσώπει ὑσθῆναι, κινδύνων τε καὶ θλίψεων, Ἰωάννη παμμάκαρ, καὶ τὴν σεπτήν, καὶ φωσφόρον μνήμην σου ἐκτελοῦντας, τῆς Κρήτης ἐγκαλλώπισμα, ἀσκητῶν ὠραιότης.

Ἔτερον. Ὁ Οὐρανὸν τοῖς ἄστροις.

Η θήκη ἔνθα σου κεῖται, τὸ εὐκλεέστατον σῶμα, χάριτας βλύζει τοῖς πᾶσι, τῶν ἱαμάτων θαυμάως, τοῖς προσιοῦσιν ἐν πίστει, μακάριε Ἰωάννη.

Καὶ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Σταυρὸς ὁ φύλαξ.

Εἰς τοὺς Αἰνους, ἡχος α'. Τῶν Οὐρανίων ταγματῶν.

Τῶν ἐφετῶν ἀπολαύων, ἀμέσως Ὅσιε, τῶν ἐπὶ γῆς φωτίζεις, πάντων

τάς διανοίας, ἐν πίστει ἐκτελούντων μνήμην τὴν σὴν, Ἰωάννη πατὴρ ἡμῶν, καὶ τῷ ναῷ σου τῷ θείῳ πανευσεβῶς, ἀθροισθέντες παμμακάριστε.

Εξω σαρκὸς καὶ τοῦ κόσμου, ταῖς ἀρεταῖς γεγονώς, καὶ δι' αὐτῶν δοξάσας, ἐπὶ γῆς διὰ βίου, τὸν Κύριον τῆς δόξης πάτερ σοφέ. Ἰωάννη μακάριε, καὶ ἰαμάτων ἐδείχθης θεία πηγή, παρ' αὐτοῦ θεόφρον Ὅσιε.

Υπὲρ ἡμῶν τῶν ἐν πίστει, σοῦ τὴν πανέδοξον, καὶ φωτοφόρον μνήμην, ἐκτελούντων μὴ παύσῃ, μάκαρ Ἰωάννη τὸν λυτρωτὴν, ἱκετεύων καὶ Κύριον, τοῦ λυτρωθῆναι κινδύνων καὶ πειρασμῶν, καὶ πυρὸς τοῦ αἰωνίζοντος.

Η πολυέφημος Κρήτη σήμερον χαίρουσα, ἐν τῇ σορῷ σου Πάτερ, ἐγκωμίους γεραίρει, αὕτη ἀενάως βρῦσι καὶ γάρ, τὰς ἰάσεις τοῖς κάμνουσι, τῆς αὐτῆς πόθῃ προσψαύουσι καὶ θερμῶς, σῶσον Ἄγιε κραυγάζουσι.

Δόξα, ἥχος α'.

Δεῦτε πιστοὶ συνελθόντες ἐνθῶς, ἐν τῇ μνήμῃ σήμερον τοῦ Θεοφύρου Πατρός, ψαλμικῶς τὰς χεῖρας κροτήσωμεν, καὶ ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως βοήσωμεν λέγοντες. Χαίροις ὁ τὸν σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ ἐπ' ὧμων ἀράμενος, καὶ ἐν αὐτῷ τὸν παλαιὸν σὺν ταῖς ἐπιθυμίαις συσταυρώσας ἄνθρωπον. Χαίροις φωστὴρ τῆς Κρήτης παμφασέτατε καὶ τῶν ἐν αὐτῇ παθῶν καὶ κινδύνων ἀπαλλαγὴ καὶ ἀγαλλίαμα φαιδρὸν, χαίροις νοσούντων ἐπίσκεψης καὶ θλιβομένων χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις, τοὺς ἐκτελούντας τὴν μνήμην σου ἀπὸ πάσης προσβολῆς ἐναντίας καὶ περιστάσεως λύτρωσαι, ταῖς πρὸς Θεὸν ἱκεσίαις σου Πάτερ, καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν, ἥχος ὁ αὐτός.

Σήμερον ὡς ἀληθῶς, ἡ ἀγίοφθογγος ῥῆσις τοῦ Δαυὶδ πέρας εἴληπεν ἰδοὺ γὰρ ἐμφανῶς, τὸ τῶν ἀχράντων ποδῶν σου προσκυνοῦμεν ὑποπόδιον, καὶ ἐν τῇ τῶν πτερύγων σου ἐλπίζοντες σκιᾷ, πανοκτίρμων βοῶμέν σοι. Σημειωθήτω ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, καὶ ἀνύψωσον τοῦ ὀρθοδόξου λαοῦ σου τὸ κέρας, τῇ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ σου ἀννυψώσει, Χριστέ πολυέλεε.

Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν, Τυπικὰ καὶ ἀπὸ τοῦ κανόνος τοῦ Σταυροῦ φδὴ γ', ἀπὸ δὲ τοῦ Ἁγίου ἡ στ'. Ἀπόστολος. Ἀδελφοὶ ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος. Εὐαγγέλιον, Λουκᾶ. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ. (Ζήτει Ἰανουαρίου 17, εἰς τὴν Λειτουργίαν).

Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος.

Μεγαλυνάριον.

Χαίροις ὁ τῆς Κρήτης θεῖος βλαστός, καὶ τῶν μοναζόντων ἀντιλή-

πτωρ τε καὶ φρουρός, χαίροις ὁ τῆς θείας, Ὅσιε Ἰωάννη, Μονῆς Μυριοκεφάλων κτίτωρ γενόμενος.

Χαίροις τῶν ὁσίων ὁ ζηλωτής, καὶ τῆς Θεοτόκου ναοὺς ἐκτίσας ἀγαθέ, καὶ ἑτέρους ἄλλους ναοὺς δὲ ἀνεγείρας, Ὅσιε Ἰωάννη, σκέπε τοὺς δούλους σου.

Ζήλωθ' ἰδοὺ τὸν θεῖον ἀγγέλου φωνὴν ἡκουσας ὡς βροντὴν, καὶ φῶς ἰδὼν μέγα, Μυριοκεφάλων ὄρος, ὧδε ναὸν ἐγείρας τῆς Θεομήτορος.

Φύλαττε καὶ σκέπε ταῖς σαῖς λιταῖς, μάκαρ Ἰωάννη, τοὺς πιστοὺς ἡμῶν ἀδελφούς, ἐξαιρέτως πάντας τοὺς τὸν ναὸν τιμῶντας τῆς πανυπερενδόξου Ἀντιφωνήτριας.

Δεῦτε τὸν τῆς Κρήτης θεῖον βλαστόν, Ἰωάννην ὄντως ἀννυμήσωμεν εὐσεβῶς, τὸν κτίσαντα πόθῃ ναὸν τῆς Θεοτόκου, τῶν Μυριοκεφάλων Ἀντιφωνήτριας.

Χαίροις ὁ τὸν θεῖον ἄρας σοφέ, Σταυρὸν τοῦ Κυρίου ἡκολούθησας σὺν αὐτῷ, χαίροις ὁ τῆς θείας Μονῆς Μυριοκεφάλων, Ὅσιε Ἰωάννη, κτίτωρ γενόμενος.

Θεοτοκία

Φύλαττε καὶ σκέπε ταῖς σαῖς λιταῖς, Μήτηρ Θεοτόκε ὀρθοδόξους χριστιανούς, ἐξαιρέτως πάντας ἐν τῷ ναῷ τιμῶντας, τὴν Ἱερὰν Μονὴν σου Ἀντιφωνήτριαν.

Χαίροις ὁ παντάνασσα Μαριάμ, Μήτηρ τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ, φύλαττε καὶ σκέπε τοὺς δούλους σου Κυρία, ἐκ παντοίων κινδύνων καὶ περιστάσεων.

Πρόσδεξαι Κυρία Μήτηρ Θεοῦ, τὰς ἱλαστηρίους καὶ ἐνθέρμους ἡμῶν εὐχάς, καὶ φύλαττε πάντας τοὺς δούλους σου Παρθένε, ἀπὸ παντοίων νόσων καὶ περιστάσεων.

Δέσποινα καὶ Μήτηρ τοῦ Λυτρωτοῦ, μετὰ τῶν ἀγγέλων, Προφητῶν καὶ ἱεραρχῶν, Ἀποστόλων θείων, Μαρτύρων καὶ Ὁσίων, δεθήντε Κυρίου εἰς τὸ σωθῆναι ἡμᾶς.

**ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΟΥ ΠΑΤΡΟΣ
ΗΜΩΝ ΚΥΡ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΕΝ ΚΡΗΤΗ ΛΑΜΨΑΝΤΟΣ**

Οὗτος ὁ ἐν Ἀγίοις Πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης, ἐγεννήθη ἐκ γονέων εὐσεβῶν καὶ πλουσίων ἐν τῷ χωρίῳ Σίββα (α) τῆς Ἐπαρχίας Πυργιωτίσσης Κρήτης κατὰ τὴν

(α) Σίββα καλεῖται ἡ ἐν Πυργιωτίσσει Κρήτης γενέθλιος τοῦ Ὁσίου κόμη, ἔνθα διασφύζεται μέχρι σήμερον ἡ περὶ αὐτοῦ παράδοσις, ὑπαρχούσης ἐνταῦθα καὶ τῆς

δέκατον μετὰ Χριστὸν αἰῶνα ἐπὶ Αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου πύλῳ Κωνσταντίνου ἐδδόμενον τοῦ Πορφυρογεννήτου. Ἐκ παιδικῆς ἡλικίας ἀγαπήσας ὁ Ὅσιος τὸν μοναχικὸν βίον καὶ ἀρνηθεὶς γονεῖς, ἀδελφοὺς καὶ λοιποὺς συγγενεῖς αὐτοῦ, ὡς καὶ πλοῦτον καὶ δόξαν πρόσκαιρον καὶ πᾶσαν ἄλλην τοῦ κόσμου εὐμάρειαν, ἀνεχώρησεν εἰς τὰς ἐρήμους τῆς Κρήτης διάγων βίον ἐρημικὸν καὶ ἰσαγγελον προσευχόμενος μόνος εἰς μόνον τὸν Θεόν, ὑπὲρ τῆς ἀγάπης τοῦ ὁποῦ εἰσέταζε τὸν καύσωνα τῆς ἡμέρας καὶ τὸ πάγος τῆς νυκτός, ὡς νὰ ἦτο πέτρινος ὁ γενναῖος. Ἐνῶ δὲ τοιαύτην ἐπὶ πολλὰ ἔτη διήγεν εἰς τὰς ἐρήμους θεάρεστον πολιτείαν, ἔνευσεν ὁ Θεὸς εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἵνα ἀναβῇ εἰς ὅρος καλούμενον Ῥάξου (δ) Ἀναβάς δὲ ἐπ' αὐτοῦ καὶ προχωρῶν ἐν αὐτῷ θεωρεῖ σπήλαιον καὶ ἐντὸς αὐτοῦ δύο μνημεῖα ἀγνοῶν διατὶ καὶ διὰ τίνας ὑπάρχουσι ταῦτα. Ἐνῶ δὲ ἐδέετο τοῦ Κυρίου νὰ λύσῃ εἰς αὐτὸν τὴν ἀπορίαν ταύτην ἀκούει ἄνωθεν τοῦ σπηλαίου μυστηριώδη φωνὴν λέγουσαν πρὸς αὐτὸν ἐκ τρίτου Ἰωάννη, ταῦτα τὰ δύο μνημεῖα εἶναι Εὐτυχίου καὶ Εὐτυχανοῦ καὶ θέλεις κτίσει ἐνταῦθα Ἐκκλησίαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτῶν. Ἀκούσας ὁ Ὅσιος τὴν φωνὴν ταύτην καὶ συμμορφούμενος πρὸς τὸ θεῖον θέλημα ἀρχίζει μὲ πόνον πολλὸν καὶ χράν μεγάλην τὴν ἀνέγερσιν τοῦ υποδεικνυμένου ἱεροῦ ναοῦ τὸν ὁποῖον καὶ ἐτελείωσεν ἐντὸς ὀλίγου τοῦ Θεοῦ βοηθοῦντος. Καρεῖς δ' ἐνταῦθα μοναχὸς ὑπὸ τινος εὐλαβοῦς γέροντος καὶ ἀφ' ἧς ἐπιστάτης τῆς Ἐκκλησίας ταύτης ἐνάρετον μοναχὸν ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν καὶ περιπατῶν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ἐξῆλθεν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους τοῦ καλουμένου Μυριοκεφάλου, (γ)

ἀκολουθίας καὶ τοῦ βίου αὐτοῦ ἐν χειρογράφῳ κατὰ πληροφορίας συλλεγείσας ἐκεῖθεν καὶ δοθείσας ἡμῖν ὑπὸ τοῦ ευκαιδεῦτον καὶ εὐλαβοῦς ἐφημερίου Τοπολῶν Κισαμίου Βασιλείου Μαλαβάνι Μεγάλου Οἰκονόμου.

(β') Ῥάξος καλεῖται τοποθεσία ἀπέχουσα μίαν περίπου ὥραν τῆς ἐν Πυργιωτῇ Ἱερᾷ Μονῇ Ὁδηγητρίας. Ἐν τῇ τοποθεσίᾳ ταύτῃ καὶ ἐντὸς σπηλαίου αὐτῆς ὁ Ὅσιος κατὰ θέαν ἀποκάλυψιν ἔκτισεν ἱερὸν ναόν, ὅστις σφίεται μέχρι σήμερον, ἐπ' ὀνόματι Εὐτυχίου καὶ Εὐτυχανοῦ αὐταδέλφων Ἱεραρχῶν τῆς Ἱερᾷ Ἐπισκοπῆς Ἀρκαδίας, ὑπαρχούσης ἐνταῦθα καὶ ἰδιαιτέρας ἀκολουθίας τῶν ἁγίων τούτων ἐν χειρογράφῳ.

(γ') Εἰς τὸ Νοτιοδυτικώτερον καὶ ὀρεινότερον μέρος τῆς Ἐπαρχίας Ρεθύμνης, καὶ ἐν τοῖς μεθορίοις τῶν Ἐπαρχιῶν Ἀποκορώνου, Σφακίων καὶ Ἁγίου Βασιλείου κεῖται ὠραία, ὕψινη καὶ εὐανδρὸς κώμη καλουμένη Μυριοκέφαλα. Παράγει ἔλαιον, οἶνον, τυρόν, μέταξιν, δημητριακοὺς καρποὺς καὶ παντοῖα ἄλλα προϊόντα. Οἱ κατοικοὶ τῆς κώμης ταύτης διακρίνονται ἀνέκλινον διὰ τὴν εὐσέβειαν, τὴν ἡθικότητα, τὴν εὐγένειαν καὶ φιλοξενίαν αὐτῶν. Εἶναι γενέθλιος κώμη καὶ τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Κισσάμου καὶ Σελίνου Ἀνθίμου Δελεδάκι. Ἰδρύσαντος ἐνταῦθα κατὰ τὸ ἔτος 1913 εὐρύχωρα καὶ εὐάερα ἀφ' ὧν καὶ θηλέων Ἐκπαιδευτήρια, ἅτινα καὶ ἐδώρησεν εἰς τοὺς κατοίκους τῆς σχολικῆς περιφερείας Μυριοκεφάλων καὶ Μαρουλίου, πρὸς διανοητικὴν μόρφωσιν, θρησκευτικὴν καὶ ἡθικὴν διάπλασιν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν φιλοτάτων αὐτῶν. Ἐν τῷ μέσῳ δὲ τῆς ἀραιῶς κατοικημένης ταύτης κώμης ἱδρύσεν ὁ Ὅσιος Πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης κατὰ τὰ μέσα τοῦ δεκάτου αἰῶνος, τὴν καὶ σήμερον ἐν ἀκμῇ ὑπάρχουσαν Ἱερὰν καὶ σεβασμίαν Μονὴν τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν

Ἐν τῷ ὄρει τούτῳ καὶ ὑπεράνω τῆς χώρας τῆς ἐπονομαζομένης Τούρμας τοῦ Καλαμῶνος εὐρὺν κτίριον Ἑλληρικὸν εἰσῆλθεν ἐν αὐτῷ ἐν ὥρᾳ δριμυτάτου χειμῶνος καὶ εὐθὺς ἐτυφλώθη ὁ ἀδύμας. Παραμένων δὲ ἐν τοιαύτῃ καταστάσει ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας, καθ' ἃς ἀσπόμενος καὶ ἀχειραγώγητος ἐξηκολούθει νυχθημερὸν προσευχόμενος, ἀκούει φωνὴν ἄνωθεν λέγουσαν πρὸς αὐτόν Ἰωάννη, ἔξελθε ἐκ τοῦ σπηλαίου καὶ θεώρησον κατὰ Ἀνατολὰς. Ἐνῶ δὲ ἤκουε τὴν φωνὴν ταύτην ἐνόμιζεν ἐπὶ καὶ ἐκρατεῖτο ὑπὸ τινος χειραγωγούμενος. Ὅθεν περπατῶν εἰς τὴν ἐπιταγὴν τῆς μυστηριώδους ταύτης φωνῆς καὶ πρὸς Ἀνατολὰς θεωρῶν, βλέπει μέγα φῶς καὶ ἀκρύει φωνὴν ἐκ δευτέρου λέγουσαν πρὸς αὐτόν Ἰωάννη, εἰς τὸν τόπον τοῦτον θέλεις κτίσει Ἐκκλησίαν εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Ἀντιφωνητρίας. Σὺν τῇ φωνῇ δὲ ταύτῃ καὶ τῇ χειραγωγίᾳ ἀποκτᾷ καὶ τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, δοξάζων καὶ εὐλογῶν διὰ τοῦτο τὴν Ἁγίαν Θεοτόκον. Μετὰ τὴν θέαν ταύτην ὀπτασίαν κατεχόμενος ὁ Ὅσιος ὑπὸ φθόρου καὶ τρόμου ἤρξατο μετ' ἐνθέου ζήλου καὶ πόθου μεγάλου οἰκοδομῶν εἰς τὴν ὑποδειγθεῖσαν θέαν, τὴν καὶ σήμερον ἐν Μυριοκεφάλῳ Ρεθύμνης ἀκμάζουσιν ἱερὰν καὶ σεβασμίαν Μονὴν τῆς Ἁγίας Θεοτόκου, ἐκ τῶν ἐπιταγῶν καὶ συστάσεων τῆς ἀκουσθείσης μυστηριώδους φωνῆς αὐτῆς ἐπονομαζομένης ἔκτοτε καὶ Ἀντιφωνητρίας. Διὰ τῆς προθύμου δὲ βοηθείας τῶν χριστιανῶν καὶ διὰ τῶν πλουσίων συνεισφορῶν αὐτῶν δὲν ἐβράδυνε νὰ φέρῃ εἰς αἶσιν πέρας καὶ τὸν ἱερὸν ναὸν τῆς Μονῆς, κτίσας αὐτὸν εἰς ρυθμὸν Βυζαντινόν, καὶ τὰ περίεξ αὐτῆς ὠραία κελλία διὰ τὴν διαμονὴν τῶν μοναχῶν, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ πάντα, ἅτινα ἐθεώρησεν ἀρκασιτάτα διὰ τὸν καταρτισμὸν τῆς ὠραίας καὶ παγκάλου Μονῆς ταύτης. Ἀποπερατώσας δὲ αὐτὴν ἐθεώρησε καθήκον αὐτοῦ

Θεοτόκου τῆς Ἀντιφωνητρίας. Ἡ Ἱερὰ αὕτη Μονὴ διασωθεῖσα ἄδικτος ἐν τῇ παρόδῳ τῶν αἰώνων διέσωσε καὶ εἰς ἡμᾶς μέγα ἱερὸν κειμήλιον, τὴν ἱερὰν καὶ σεπτὴν εἰκόνα τῶν Γενεθλίων τῆς Θεοτόκου, ἐν ἀγιογραφικῷ Βυζαντινῷ τύπῳ τοσαύτης τελειότητος, ὥστε ὁ πρὸ αὐτῆς ἱστάμενος καὶ ἄκων νὰ παρορμᾶται εἰς προσκύνῃσιν καὶ εὐλάβειαν αὐτῆς. Ἡ Ἱερὰ αὕτη εἰκὼν ἐπὶ σανίδος μεγάλου μεγέθους ἐξωγραφημένη διατηρεῖται μέχρι σήμερον εἰς ἀρίστην κατάστασιν καίτοι εἰναι εἰκὼν ἀρχαιότατη. Καὶ ἡ μὲν παράδοσις ἀναφέρει ὅτι ὁ ἱδρυτὴς τῆς μονῆς ταύτης Ὅσιος Ἰωάννης θεόθεν ὀδηγούμενος εὗρεν αὐτὴν ἐντὸς μεγάλῃς βάτου ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς ὁποίας καὶ ἀνιγέρῃ τὴν Μονὴν αὐτοῦ. Ἡ δὲ ἱστορικὴ βιογραφία τοῦ ὁσίου ἐπιτρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ ἱερὰ αὕτη εἰκὼν ἦτο μία ἐξ ἐκεῖνων τῶν ἱερῶν εἰκόνων, ἃς ὁ ἴδιος ὁ Ὅσιος μετέφερεν εἰς τὴν Μονὴν ταύτην ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ὅτε ἐπέστρεφεν ἐκεῖθεν φέρων μετ' ἑαυτοῦ καὶ τὸ Συγγλυῶδες τοῦ Πατριάρχου Γράμμα. Ἐπειδὴ δὲ εἰς Κωνσταντινουπόλιν μετάβασιν τοῦ ὁσίου ἐγένετο ἐπὶ Αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου πύλῳ Ρωμανοῦ τοῦ β' βασιλεύσαντος ἀπὸ τοῦ ἔτους 959 μέχρι τοῦ 964 ἡ Ἱερὰ αὕτη καὶ Σεπτὴ εἰκὼν τῆς Ἱερᾷς Μονῆς Μυριοκεφάλων καὶ κατὰ τὴν μίαν καὶ κατὰ τὴν ἄλλην ἐκδοχὴν εἶναι ἱερὸν κειμήλιον ἀρχαιότατον ἀριθμοῦν σήμερον 950 ἔτη καὶ ἐπέκεινα. Ἐορτάζει δὲ ἡ Ἱερὰ αὕτη καὶ σεβασμία Μονὴ τὴν ἐπέτειον ἐορτὴν αὐτῆς τὴν 8 Σεπτεμβρίου, ὅτε χιλιάδες προσκυνητῶν συρρέουσι πανταχόθεν τῆς νήσου ἐπικαλούμενοι τὴν βοήθειαν καὶ ἀντίληψιν τῆς Ἁγίας Θεοτόκου. Καὶ καθ' ὅλας δὲ τὰς λοιπὰς ἡμέρας τοῦ ἔτους δὲν παύουσιν οἱ ὑπὸ παντὶν νόσων καὶ θλίψεων πάσχοντες νὰ προστρέχωσιν εἰς τὴν Θεῖαν ταύτην Πηγὴν τὴν βλύζουσαν ἀενάως χαρίσματα ἱερὰτα λαμάρων δαψιλῇ εἰς τοὺς πίστει καὶ πόθῳ μετὰ Θεὸν καταφεύγοντας εἰς αὐτὴν ἵνα τῶν ἀσθενῶν συμμαχίαν, καὶ τῶν θλιβομένων χαρὰν καὶ ἀντίληψιν, καὶ λιμένα ἐν ταῖς ζάλαις καὶ τρικυμίαις, καὶ ῥύσιν καὶ προστασίαν εἰς τοὺς πειρασμοὺς καὶ τοὺς κινδύνους,

Ἦ καὶ ἐξισθὲν κῆν αὐτομαχομένην παρὰ δὸν αὐτὴν

υπέρτατον νὰ ἀφιερῶσθαι εἰς αὐτὴν πᾶσαν τὴν περιουσίαν αὐτοῦ κινήτην καὶ ἀκίνητον, ὡς καὶ ὅσας συνδρομὰς καὶ ἀφιερῶματα κατ' οἰκονομίαν τῆς Ἁγίας Θεοτόκου παρὰ τῶν Χριστιανῶν συνέλεξεν. Ἀφῆσας δὲ ἐν τῇ Ἱερᾷ ταύτῃ Μονῇ μοναχοὺς ἐξ καὶ προϋπάρχοντων αὐτῶν ἱερομόναχον Λουκᾶν ὀνομαζόμενον, ἀνεχώρησεν ἐντεῦθεν ἄρ' ἐνός μὲν, ἵνα ἀποσύγῃ ἐκ ταπεινοφροσύνης τὰς εἰς αὐτὸν ἀποδιδομένας ὑπὸ τῶν χριστιανῶν μεγάλας τιμὰς, ἄρ' ἑτέρου δὲ ἵνα καὶ ἄλλαχού προσφέρῃ παρόμοια θεάρεστα ἔργα. Ὅθεν ἐλθὼν εἰς τόπον λεγόμενον Μέλικα (δ) εἰς τὸ χαμοβοῦνι ἔκτισεν Ἐκκλησίαν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Ἐνταῦθα ὁ Ὅσιος ὑπέμεινε πολλοὺς κόπους, διότι ὁ τόπος οὗτος ἦτο κατὰ ξηρὰς. Οἱ χριστιανοὶ ὁμῶς διηκολύνον τὸ ἱερὸν ἔργον αὐτοῦ δωρήσαντες εἰς αὐτὸν ἀγροὺς πολλοὺς ἐντὸς τῶν ὁριζώντων καὶ δένδρα καὶ ἀμπελῶνας καὶ περιβόλια. Ἀφῆσας δὲ ταῦτα εἰς ἓνα Ἱερομόναχον Νικόδημον καλούμενον, ὡς καὶ εἰς ἄλλους μοναχοὺς, ἀνεχώρησεν εἰς τόπον καλούμενον Ἀρρήου (ε) πλησίον τοῦ χωρίου Πηγῆς Ρεθύμνης. Ἐκεῖ οἱ χριστιανοὶ ἐδώρησαν εἰς αὐτὸν ὠρεῖα καὶ πολλὰ κτήματα ἐντὸς τῶν ὁρίων ἔκτισε καὶ ἄλλην Ἐκκλησίαν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Ψαρπλάστη. (ς) Πανταχοῦ δὲ οἱ χριστιανοὶ βλέποντες τὰς ἀρετὰς ταύτας καὶ τὰ κατορθώματα τοῦ Ὁ-

(δ) Μέλικα εἰς τὸ Χαμοβοῦνι. Οὕτως ἐκαλοῦντο οἱ πρὸς Ἀνατολὰς τῆς Ἐπαρχίας Ρεθύμνης καὶ πρὸς τὸ μέρος τῆς θαλάσσης κείμενοι γήλοφοι, οἵτινες εἶναι σήμερον κατὰ μέρος ἐξ ἀμπελῶνων, παραγόντων ὠρεῖους οἶνους ξανθοὺς καὶ πολὺ τιμῆς γίνεσθαι ὡς μέλι, διό καὶ τὰ μέρη ἐκεῖνα ἐκλήθησαν Μέλικα, σήμερον δὲ καλοῦνται Πηγὰδιανά κατὰ πληροφορίαν φιλοτιμῶς δοθείσας ἡμῖν ὑπὸ τοῦ ἀκατακονίτου συλλογῆς παντὸς Κρητικοῦ πράγματος καὶ μάλιστα ἀρχαιολογικὸν χαρακτὴρα ἔχοντος Παύλου Βλαστοῦ τοῦ ἐκ Ρεθύμνης.

(ε) Ἐπὶ τοῦ χωρίου Σταυρομένης Ρεθύμνης ἔκειτο τὸ πάλαι πόλις καλούμενη Ἀρρήου ἢ Ἀρρήου ἐνθα ἀνακαλύπτονται σήμερον νομίσματα, ἀγάλματα καὶ μωσαϊκὰ πανόραμα προμνηστικῆς ἐποχῆς. Ἡ πόλις αὕτη κατεστράφη πιθανῶς ὑπὸ τῶν πειρασμῶν. Οὐ μακρὰν αὐτῆς κείται σήμερον ἀκμάζουσα ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία Μονὴ Ἀρσωνίου διασφύουσα τὸ ὄνομα τοῦτο πιθανῶς ἐκ τῆς ἀρχαίας πόλεως Ἀρσινόης κτισθεῖσας ἔκει πού ἐν τῇ παρόδῳ τῶν αἰώνων καὶ μὴ ἀνακαλυφθεῖσας εἰσέτι. Ἡ ἱερὰ αὕτη καὶ πάγκαλος Μονὴ διακρινόμενη ἀέποτε διὰ τὴν ὁσιότητα τῶν ἐν αὐτῇ ἀσκησάντων πατέρων καὶ τὴν περὶ τὴν διοίκησιν καὶ καλλιέργειαν χρηστότητα αὐτῶν παρὰ τὴν πλοῦσίαν καὶ παντοία προτιμία διαπιστοῦσα τὴν παραδεδομένην ἀρχὴν, καὶ ἣν περιουσία μετρία ἀλλὰ καλῶς διοικουμένη καὶ καλλιεργούμενη ἀποδεῖδει ἀποδοχὰς περισσοτέρας, τῶν μὴ καλῶς καλλιεργούμενων καὶ διοικουμένων μεγάλων περιουσιῶν. Εἰς τῶν ἀδελφῶν τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μονῆς τυγχάνει καὶ ὁ ἐκδότης τῆς ἀκολουθίας ταύτης Σεβασμιώτατος Ἐπίσκοπος Κισάμου καὶ Σελίνου Ἀνθίμος Διεπιδόξιος χειροτονηθεὶς ἱεροδιάκονος αὐτῆς τὴν 23 Ἰουλίου 1883 καὶ διακοῦσας τὰ μὲν μαθήματα τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου ἐν τῇ πόλει Ρεθύμνης, τὰς δὲ θεολογικὰς σπουδὰς αὐτοῦ ποιήσας ἐν τῇ ἐν Ἀθήναις Ριζαρεῖῳ Ἐκκλησιαστικῇ Σχολῇ καὶ τῇ θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου.

(στ) Ψαρπιάστης. Ὁ ἐν τῷ νεκροταφεῖῳ Πηγῆς Ρεθύμνης ἱερὸς ναὸς τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἔλαβε τὴν ἐπωνυμίαν Ψαρπιάστης, διότι κατὰ τὴν διασφύουμένην παράδοσιν ὅτε ἐπαρουσιάσθη ἔλλειψις τροφίμων εἰς τοὺς ἐργάτας τοῦ ἀνεγειρομένου ναοῦ καὶ ἐδυσκολεῖοντο οὗτοι γὰρ προχωρήσασιν ὁ κτίτωρ Ἅγιος ἀπέστειλε τοὺς

αὐτοὺς, τὰς νηστείας αὐτοῦ, τὰς ἀγρυπνίας καὶ τὰς προσευχὰς καὶ ἐπαξίως τιμῶντες τὴν ἔνθεον πολιτείαν αὐτοῦ, ἔδιδον καὶ ἐχάρizon εἰς αὐτὸν, ὅσων εἶχε χρεῖαν διὰ τὰ μονύδρια, ἅτινα ἔκτιζεν. Ἀφῆσας δὲ καὶ ἐνταῦθα ἱερομόναχον Εὐτύχιον καλούμενον ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Μονὴν τῶν Μυριοκεφάλων εὐρὼν τοὺς ἐν αὐτῇ μοναχοὺς ἔχοντας ἀνάγκην τροφῶν καὶ ἄλλων διὰ τὴν συντήρησιν αὐτῶν ἀναγκαίων. Εὐθύς ἐπιχειρήσας περιοδεῖαν εἰσέπραξεν ἀπὸ τῶν χριστιανῶν καὶ τρόφιμα πολλὰ καὶ ζευγάρια ἐξ καὶ διάφορα ἄλλα πράγματα, ἅτινα ἀπέστειλεν εἰς τοὺς μοναχοὺς τῆς Μονῆς Μυριοκεφάλων. Αὐτὸς δὲ ἐλθὼν εἰς ὅσιν καλούμενην Μουσέλα ἡγόρασε τόπον ὠρεῖων καὶ καλόν, ἐδώρησεν δὲ εἰς αὐτὸν καὶ οἱ χριστιανοὶ τόπους ἀρκετοὺς καὶ εὐρυχωροὺς. Ἐνταῦθα κτίσας ἄλλην Ἐκκλησίαν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Παταπίου κατέστησεν αὐτὴν ἀκολουθῶς Μοναστήριον πλοῦσιον ἔχον ἀμπελῶνας, περιβόλια, ὀπωρικά καὶ κελία κεραμόστεγα δι' ἀνάπαυσιν τῶν συναθροισθέντων ἐν τῇ Μοναστηρίῳ τούτῳ δώδεκα μοναχῶν. Ἐσύναξε καὶ κυψέλας μελισσῶν ἑκατὸν πενήντην τὰς ὁποίας μετέφερεν εἰς τὴν περιφέρειαν Μυριοκεφάλων τοποθετήσας αὐτὰς εἰς τόπον λεγόμενον Ἀσκυριανόν. Πάσας δὲ τὰς Ἐκκλησίας καὶ τὰ Μονύδρια, ἅτινα ἀνήγειρεν ἕως τότε ὁ Ἅγιος ἀξίερωσεν εἰς τὴν Μονὴν τῶν Μυριοκεφάλων καταστήσας αὐτὴν πρωτεύουσαν καὶ κυρίαρχον τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν καὶ Μονυδρίων αὐτοῦ. Θέλων δὲ νὰ καταστήσῃ αὐτὴν καὶ ἀπείρακτον καὶ ἀνεόχλητον ἀπὸ παντὸς προσώπου Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ Πολιτικοῦ μετέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐπὶ Αὐτοκράτορος Ρωμανοῦ τοῦ δευτέρου, βασιλεύσαντος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Κωνσταντίνου ἐδδόμεν τοῦ Πορφυρογεννήτου πέμπε ἔτη, ἥτοι ἀπὸ τοῦ ἔτους 959 μέχρι τοῦ 964, Οἰκουμενικοῦ δὲ Πατριάρχου τότε ὄντος τοῦ Ἀλεξίου. Δεηθεὶς λοιπὸν αὐτῶν ὁ Ἅγιος ἔλαβεν ἀπὸ μὲν τὸν Βασιλέα, Χρυσόβουλον, ἵνα λαμβάνῃ κατ' ἔτος ἀπὸ τῶν τελωνείων νομίσματα ἡμίσειαν λίτραν, δύο ράσα καὶ βλαντὴν (*) ἐρυθρὴν διὰ τὴν Μονὴν τῶν Μυριοκεφάλων. Ἀπὸ δὲ τὸν Πατριάρχην ἔλαβε Γράμμα Συγγιλιῶδες, ἵνα ἡ Μονὴ αὕτη εἴναι τοῦ λοιποῦ ἀπείρακτος, ἀνεμπίδιστος, ἀνεόχλητος καὶ παντελῶς ἐλευθέρη μετὰ τῶν λοιπῶν συνηγμένων Μονυδρίων αὐτῆς. Οἱ δὲ κατὰ καιροὺς Μητροπολίται καὶ ἱερεῖς πίσκοποι νὰ μὴ ἔχωσιν ἄδειαν νὰ ζητῶσι παρ' αὐτῆς οὔτε δικαίωμα, οὔτε φιλότιμον, οὔτε κανόνιον, ἀλλὰ κυρίαυτοδέσποτος ὑπάρχουσα νὰ μνημονεύῃ μόνον τὸ κανονικὸν ὄνομα ὡς Μονὴ Σταυροπήγιος, ἔχουσα πρὸς τοῦτοις τὸ δικαίωμα νὰ ὀναρέρηται ἐλευθέρως εἰς τὸν Πατριάρχην καὶ ἐπὶ πάσης ὑποθέσεως αὐτῆς. Καὶ οἱ χριστιανοὶ δὲ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐχάρισαν εἰς αὐτὸν ἱερὰ εἰκόνας, ἱερὰ σκευὴ, βιβλία καὶ ἄλλα Ἐκκλησιαστικῆς φύσεως πράγματα, ἅτινα παραλαβὼν ἔφερε καὶ ἐστόλισε τὸν ἱερὸν ναὸν Μυριοκεφάλων. Στολίσας δὲ καὶ τὴν ὅλην Μονὴν δι' ἄλλων χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν σκευῶν καὶ χαλκωμάτων, ἅτινα πανταχόθεν ἔφερον οἱ χριστιανοὶ ἐξ εὐλαβείας πρὸς τὸν Ἅγιον καὶ τὴν Ἱερὰν Μονὴν αὐτοῦ καὶ πλοῦσας αὐτὴν διὰ προδότην, αἰγῶν, φορβάδων καὶ πάσης ἄλλης εὐτυχίας, ἀνεχώρησε πρὸς τὸ μέρος

(*) Blatta λατινιστὶ σημαίνει πορφύραν. Ἐν τῇ βιογραφίᾳ δὲ ταύτῃ τοῦ Ὁσίου βλαντὴν καὶ ὀρθότερον βλαττὴν ἐρυθροῦν σημαίνει πολύτιμον ὕψασμα βαμμένον με χρῶμα κόκκινον χορηγηθὲν μετὰ τῶν λοιπῶν δώρων εἰς τὸν Ἅγιον πρὸς κατασκευὴν ἱερῶν ἀμφοῶν κατὰ τὴν γνώμην τοῦ πατ' ἡμῖν Πρωτάσως τῶν γραμμάτων κ. Ἐμμανουὴλ Γενεράλι Γεωμετράδου.

ἀλιεῖς τοῦ χωρίου ἵνα ἀλιεύσων εἰς ὅτην πλησίον τοῦ χωρίου θάλασσαν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Μεταβάντες δὲ οὗτοι καὶ ἀλιεύοντες συνέλαβον τοσαύτην ἀφθον-

τῶν Χανίων, ἵνα ἀποφύγῃ τὴν εὐλάβειαν καὶ ἀγάπην τῶν συρρεόντων ὀπισθεν αὐτοῦ χριστιανῶν.

Ἐλθὼν δὲ εἰς χωρίον Κουφὸν (ζ) λεγόμενον καὶ κείμενον μεταξὺ Ἀλχηκιανοῦ καὶ Βατολάκκου Κυθωνίας ἔκτισεν ἐκεῖ δι' ἐξόδων αὐτοῦ τῆς Ἁγίας Θεοτόκου Ζωοδόχου Πηγῆς ἱερὸν ναὸν ὠραιότατον, στήσας τὸν τροῦλλον αὐτοῦ ἐπὶ τεσσάρων μαρμαρίνων κίονων. Ἡδὲ τρέπησε τὸν ναὸν τοῦτον ὁ Ἅγιος, ἔκτισε κελλία, ἐφύτευεν ἀμπελῶνας καὶ δένδρα πολυποικίλλα εἰς ἐκτάσεις γαιῶν τεσσαράκοντα κοιλῶν κειμένων πέρας τῆς Μονῆς ταύτης. Ἀφῆσας δὲ ἐν αὐτῇ ἱερομόναχον Κήρυλλον καλούμενον, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Σφακίων καὶ εἰς τὸν ὀπισθεν αἰγιαλὸν αὐτῆς κτίσας τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου εἰς παράλιον μέρος. Ἐντεῦθεν ἀναχωρήσας μετέβη εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Σελίνου καὶ εἰς χωρίον καλούμενον Ἀζωγυρέ, ἐνθα ἔκτισε τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Γεωργίου καταρτίσας ἐνταῦθα καὶ μελίσσομεν ὠραιότατον. Μὴ ἔχων δὲ καὶ ἐνταῦθα ἡσυχίαν διότι ὅσον ἀπέφυγεν ἀπὸ τὸν κόσμον τοσοῦτον αἰ ἀρεταὶ καὶ ἡ γῆμη αὐτοῦ διεδίδοντο καὶ φωτιζόμενοι θεοῦ οἱ χριστιανοὶ ἔτρεπον ὀπίσω αὐτοῦ, ἵνα λάβωσι τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ, ἀνεχώρησεν εἰς τὸ Δυτικὸν μέρος τῆς Ἐπαρχίας Κισσάμου καὶ εἰς χωρίον καλούμενον Ἀκτὴ, ἐνθα εὐρὺν τόπον ἀκατοίκητον καὶ ἀρεστὸν εἰς αὐτὸν ἔκτισε κατοικητήριον πολὺ ἡσυχαστικόν. Προβλέπων δὲ ὅτι ἐφθασεν ὁ καιρὸς νὰ ἐγκαταλίπῃ τὸν μάταιον τοῦτον κόσμον καὶ νὰ πορευθῇ εἰς τὸν ποθούμενον αὐτοῦ Χριστὸν προσέκλεσε τοὺς κάτωθεν ὑπογεγραμμένους στρατηγούς καὶ ἄρχοντας καὶ ἐνώπιον αὐτῶν συνέταξε τὴν διαθήκην αὐτοῦ, ἔχουσαν ἐπὶ λέξει ὡς ἑξῆς.

Ἡ Διαθήκη τοῦ Ὁσίου.

«Ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διορίζω καὶ παραγγέλλω εἰς ὅλους, ὅτι ὅλα τὰ Μονῆρια καὶ τὰς Ἐκκλησίας, ὅπου χάριτι Χριστοῦ ἔκτισα καὶ ἀνήγειρα, θέλω νὰ μένουν καθὼς εἰς νῆν παρούσαν μου Διαθήκην παραγγέλλω. Ὅσα ἀριέρωσα εἰς τὴν Μονὴν τῆς Θεοτόκου τῶν Μυριοκεφάλων, εἶναι ἕως ὅπου εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐπῆγα καθὼς τὸ Συγγιλιῶδες Γράμμα δηλώνει, καὶ αὐτὰ θέλω νὰ μένουν εἰς τὴν Μονὴν αὐτὴν καὶ εἰς τὴν ἐξουσίαν αὐτῆς μέχρι τέλους. Εἰς δὲ τὸν φίλτατόν μου μαθητὴν τὸν ἱερομόναχον Κήρυλλον ἀφῆνω τὴν εἰς Κουφὸν Χανίων οἰκοδομηθεῖσαν Μονὴν εἰς τὴν ὁποίαν καὶ εὐρίσκεται ὁ ἴδιος καὶ ὅπως θέλει καὶ βούλεται ὅς τὴν καμὶ ὡς κύριος, ἐξουσιαστής καὶ οἰκονόμος. Εἰ δὲ καὶ ἤθελε τις νὰ ἐνοχλήσῃ τοὺς μοναχοὺς τῶν Μυριοκεφάλων ἀπὸ ὅσα παραγγέλλω, ἢ τὸν ἱερομόναχον Κήρυλλον, ὁποῖον τάγματός καὶ ἂν εἴναι, νὰ εἶναι ὑποκείμενος εἰς τὰς ἀρχὰς τῶν Ἀγίων Πατέρων. Ὅποιος δὲ πάλιν φυλάξῃ τὴν διαθήκην μου ταύτην ἀπαρσάλευτον καὶ ἀμετάτρεπτον, ἡ Κυρία Θεοτόκος καὶ μεσίτρια παντός τοῦ κόσμου νὰ συγχωρήσῃ τὰ ἀμειψήματα τοῦ ἐν τε τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, καὶ νὰ τὸν στήσῃ ὁ Κύριος ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ εἰς τὴν Βασιλείαν αὐτοῦ τὴν Οὐράνιον. Ἀμήν.

νίαν ἰχθύων, ὥστε ἐπίστευσαν πάντες ὅτι τοῦτο προηΐθεν ἐκ θαύματος τοῦ Ἀγίου Γεωργίου ἐκωνομασθέντος ἔκτοτε Ψαροπιάστη.

(ζ') Κουφὸς εἶναι κώμη τῆς Ἐπαρχίας Κυθωνίας ἐνθα σφάζεται μέχρι σήμερον ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀγίου ἀνεγερθεὶς ἱερὸς τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ναὸς φέρων χρονολογίαν 1004.

Μόσχος διάκονος καὶ νομικός γραφεὺς Χάδακος, ἰδία χειρὶ ὑπέγραψα.

Φιλάρετος πρωτοσπαθάριος ὁ βραχέων καὶ στρατηγὸς Κρήτης παρὼν εἰς τὴν παρούσαν διαθήκην τοῦ μοναχοῦ Ἰωάννου, προτραπείς παρ' αὐτοῦ ὑπέγραψα.

Εὐμάθιος πρωτοσπαθάριος καὶ στρατηγὸς Κρήτης παρὼν εἰς τὴν παρούσαν διαθήκην τοῦ μοναχοῦ Ἰωάννου προτραπείς παρ' αὐτοῦ ὑπέγραψα.

Παπᾶς Λέων δαφερέρος, νοτάριος τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας, μετέγραψα τὴν παρούσαν διαθήκην τοῦ μοναχοῦ καὶ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Κυρ' Ἰωάννου τοῦ ἐν τῇ Κρήτῃ τῆς ἐπωνυμίας. Ἔτος ἀπὸ κτίσεως κόσμου, 5 φ λ ς'. (6536), ἀπὸ δε Χριστοῦ ἔτος α λ α'. (1031).» (η)

Καὶ αὕτη μὲν εἶναι ἡ ἀκολουθία, ἡ βιογραφία καὶ ἡ Διαθήκη τοῦ Ὁσίου μέχρι τῆς μεταβάσεως αὐτοῦ εἰς τὴν μικρὰν κώμην Ἀκτὴν κειμένην εἰς τὴν Δυτικὴν παραλίαν τοῦ Δήμου Μεσογειῶν Κισσάμου κατὰ τὸ ἀνα γείρας ἡμῶν χειρόγραφον, ὅπερ ὄρισαν ἀνορθογραφῶν, ἀσυνταξιδῶν, σολικισμῶν καὶ βαρβαρισμῶν παρέστη ἀνάγκη. ἵνα ἀνακαθάρωμεν, διορθώσωμεν καὶ κατηγλαυτῶμεν εἰς καθαρεύουσαν γλῶσσαν ἐκδῶσωμεν οὐ μόνον πρὸς διδάσκειν καὶ διάδοσιν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ χάριν εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν Ἅγιον παρὰσχόντα τοσαύτας εὐεργεσίας καὶ ὠφελείας εἰς τοὺς χριστιανούς καὶ διὰ τῆς ἰδρύσεως παρ' αὐτοῦ παμπόλλων ἱερῶν Μονῶν καὶ ἱερῶν ναῶν, καὶ διὰ τοῦ ὁσίου καὶ ἁγίου βίου αὐτοῦ τύπος καὶ ὑπογραμμὸς τοῖς πᾶσι γενομένου ἐν λόγοις καὶ ἔργοις ζωῆς τῷ ὄντι καὶ ἐνεργεῖν χριστιανικῆς ἀγάπης. (b)

Τὰ δὲ παρατῆρω τοῦ Ὁσίου γνωρίζομεν ἐκ τῆς δικωθεῖσης περὶ αὐτοῦ ἐν Κισ-

(η') Τὸ χειρόγραφον ἐν τέλει ἔχει ἐπὶ λέξει ὡς ἑξῆς. «Τέλος καὶ τῷ Θεῷ δόξα—χειρὶ Ματθαίου. Ἱερομονάχου. Τὰ μεγαλυνάρια ποίημα αὐτοῦ. Σπυρίδων, ὃν γράψαντά μὴ μέμψεσθε, ὡς ἀμαθὴ, ἀλλ' εὐχεσθε.—Ἐν σωτηρίῳ ἔτει αἰωμ'». (1843).—Τῇ εικοστῇ Σεπτεμβρίου αἰωμ' (1839) ἐγκαινιάσθη ὁ ναὸς τοῦ Τιμίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου Μυριοκεφάλων.

ΣΗΜ. Ἐκ τῶν δύο ὑπογεγραμμένων ἐνταῦθα ὡς γραφένων ὁ Σπυρίδων προηγῆθη προφανῶς τοῦ Ματθαίου. Καὶ ὁ μὲν Σπυρίδων εἶναι πιθανὸς ὁ συντάκτης τῆς ἀκολουθίας καὶ τοῦ βίου τοῦ Ὁσίου, ἐκ μετροφοροσύνης ἀμαθῆ ἑαυτὸν ἀποκαλῶν, ὁ δὲ ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων ἀκμάσας Ματθαῖος ἱερομόναχος ἀντέγραψε τὴν ἀκολουθίαν ταύτην καὶ τὸν βίον τοῦ Ὁσίου, ποιήσας καὶ τὰ Μεγαλυνάρια, ὡς γράφει ὁ ἴδιος. Ἐξῆς δὲ πρὸ 78 ἐτῶν ἐν τῇ Μονῇ Μυριοκεφάλων ὡς προϊστάμενος αὐτῆς, ἐγκαινιάσας ἐπὶ τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ καὶ τὸν ἐν τῷ Νεκροταφείῳ ἱερὸν ναὸν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου.

(θ') Ἀριστὰ συνδιάσας ὁ Ὁσιος τὰς θεωρητικὰς ἀρετὰς τοῦ μοναχικοῦ βίου μετὰ τῆς χριστιανικῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης ὑπῆρξε τῷ ὄντι ὀφελιμώτατος καὶ χρησιμώτατος. Διότι ἀκμάσας καὶ δρᾶσας, ἀπ' ἐνός μὲν ἐπὶ τῆς περιόδου τῶν ἀπαισίων Σαρακηνῶν. τῶν διὰ πῦρ καὶ σιδήρου κυριαρχῶν πάσης τῆς νήσου γενομένων, ἀπὸ τοῦ ἔτους 823 μέχρι τοῦ 960, ἀπ' ἑτέρου δὲ διανύσας τὸ ὑπόλοιπον τοῦ βίου αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κυριαρχίας τῶν Βυζαντινῶν, τῶν ἀποδοσάντων τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὴν πολυπληθεῖ νήσον τῇ 960 διὰ Νικηφόρου τοῦ Φωκᾶ στρατηγοῦ τοῦ αυτοκράτορος Ρωμανοῦ τοῦ β', ἀνεδείχθη κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιόδους ταύτας δόκιμος ἐργάτης ἐν τῷ ἀμπελῶνι τοῦ Κυρίου. Ὡς δὲ ὁ Ὁσιος Νίκων ὁ Μετανοεῖτε διέτρεχεν ἀνὰ τὴν ἀνατολήν καὶ τὴν Κρήτην κηρύττων τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν, οὕτω καὶ ὁ Ὁσιος Πα-

συνωπ. παραδίδωσας. Κατ' αὐτὴν μνησθόμεν. ὅτι ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ Ἀκτὴ καὶ ἐν σπηλαιῳ κειμένη εἰς τὴν συνοικίαν Καθεύσει ἐλθὼν ὁ Ἅγιος ἔκτισε μέγα καὶ πλοῦσιον Κοινῶν τοῦ Ἁγίου Εὐσταθίου. Πέρις δὲ ἔκτισε καὶ ἄλλους ναοὺς, τοῦ Ἁγίου Φωτίου ἐν τῷ σπηλαίῳ καὶ τούτου φέροντος τὴν ἐπιγραφὴν « ὁ ἱεὺς οὗτος ναὸς ἔκτισεν τὸ ἔτος 1010 », τὸν ναὸν τῶν Γενεθλίων τῆς Θεοτόκου καὶ τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ἀπαντας σφαιρομένους μέχρι σήμερον. Τὸ σπηλαίον δὲ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Εὐσταθίου ἐπεκτείνας ὁ Ἅγιος πρὸς τὸ νότιον μέρος αὐτοῦ μεταχειρίζετο αὐτὸ καὶ ὡς ἀσκητήριον, διὸ καὶ ἐκοιμήθη ἐνταῦθα ἐν εἰρήνῃ. Μετὰ ταῦτα οἱ εὐσεβεῖς καὶ εὐγνώμονες κάτοικοι κατέστησαν καὶ τὸ μέρος τοῦτο ναὸν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ὁσίου καὶ οὕτως ἔχομεν ἐν τῷ αὐτῷ σπηλαίῳ διμάρτυρον Ἐκκλησίαν ἔχουσαν μεταξὺ ἄλλων καὶ ἱερὰν εἰκόνα· Βυζαντινοῦ τύπου ἀρχαίαν ἐξεικονίζουσαν ἐν σχήματι φέροντος ἐρημίτου τὸν Ἅγιον μετὰ τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν· « ὁ Ἅγιος Κύρ Ἰωάννης ὁ ἐν τῇ Κρήτῃ ». Ἐπὶ δὲ ἀγιογραφικοῦ χάρακος, ὃν ὁ Ἅγιος κατέχει ἐν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ εἶναι γεγραμμένα τὰ ἐξῆς· « φυλάττωμεν ἑαυτοὺς ἀδελφοί, ἀπὸ λογισμῶν ῥυπαρῶν, καὶ ὡς παρακαταθήκην λαβόντες τηρήσωμεν τῷ Κυρίῳ τὴν ψυχὴν ». (1) Κατὰ μήκος δὲ τοῦ ναοῦ τούτου ὑπάρχει ἐν ἐξαιρετικῇ θέσει τάφος ἔχων ἐπ' αὐτοῦ σταυρὸν λιθινόν καὶ ἐν τῷ τάφῳ τούτῳ διατείνονται οἱ κάτοικοι ὅτι εἶχεν ἐνταφιασθῆ ὁ Ἅγιος, καὶ ὅτι τὰ μὲν ἱερὰ λείψανα τοῦ Ἁγίου διὰ τὸν φόβον τῶν ἀσεβῶν κατεκτετητῶν μετακομίσθησαν εἰς Κέρκυραν ἐνθα εὐρίσκονται τιμώμενα ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Κρητός, ἡ δὲ ἱερὰ τοῦ Ὁσίου Κάρου εὕρισκεται καὶ σήμερον ἐν τῷ ἀρχαίῳ καλλιτεχνικῇ θήκῃ, δωρηθείσης ὑπὸ χρυσοχόου ἱαθέντος ἐκ δαιμονίου καὶ ἀφασίας διὰ θύματος τοῦ Ἁγίου, καὶ φυλαττομένης εὐλαβῶς καὶ ἐπιμελῶς ἐν τῷ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Κυρ Ἰωάννου κειμένου ἐν τῷ ὁμωνύμῳ χωρίῳ Ἀϊκουργιάννῃ ἢ Τσουρουνιανᾷ τῆς Ἐπαρχίας Κισσάμου. Ἰδοὺ δὲ κατὰ τοῦτον τρόπον μετεκομίσθη εἰς τὸ χωρίον τοῦτο ἡ ἀγία τοῦ Ὁσίου Κάρου κατὰ τὴν παράδοσιν.

Ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ Ἀϊκουργιάννῃ, ὑπῆρχεν ἐπὶ Ἑνετῶν ἄρχων τις, ὅστις πολλὸν ἐτίμα τὸν Ἅγιον, ὑπῆρχε δὲ καὶ ἐν τῷ χωρίῳ Ἀκτῇ ἕτερος ἄρχων ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ ἔχων τὴν Ἐκκλησίαν ἐν ἣ ἐφυλάττετο ἡ ἀγία Κάρα τοῦ Ὁσίου. Ἐν ἡμέρᾳ πανδήμου ἑορτῆς προσκαλέσας ὁ ἄρχων τοῦ Ἀϊκουργιάννῃ τοὺς τρεῖς

τῆς ἡμῶν Ἰωάννης εὐρὼν τὰς Δυτικὰς ἐπαρχίας τῆς Πατριδὸς του κατεργημένους ἀπὸ Χριστιανισμὸν, ἀναξωογονεῖ τὰ ἡμιβλυμένα χριστιανικά αἰσθητά των κατοίκων, προσελκύει αὐτοὺς διὰ θεωρέστον πολυτελεῖας εἰς νομάς ζωηφόρους τῆς Εὐαγγελικῆς χάριτος καὶ μονιμοποιεῖ αὐτοὺς εἰς τὴν εὐσεβείαν διὰ τῆς ἰδρύσεως παμπόλων ἱερῶν ναῶν, δι' ὧν κατέβη τὴν πρὸς πάντας ἀγάπην αὐτοῦ ἐμπλεων ἐνθέου ζήλου καὶ αὐταπαρνήσεως ἀξιοθανύμαστον.

(1) Τὴν ἱερὰν ταύτην εἰκόνα τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Κυρ Ἰωάννου εὐρόντες ἐν τῷ σπηλαίῳ τούτῳ ὡς πολῦτιμον θησαυρὸν κεκοιμημένον παρελάβομεν αὐτὴν ἐμπλεοὶ χαρᾶς καὶ ἀντιγράφαντες ἐπακριβῶς διὰ δοκίμου ἀγιογράφου ἀπεστείλαμεν αὐτὴν εἰς Ἀθήνας καὶ εἰς διακεκριμένον ἐν αὐτῇ καλλιτέχνην, ὅστις ἀφ' οὗ κατεσκευάσθη τὸ « κλισέ » αὐτῆς παρεδόθη εἰς τὸ τυπογραφεῖον καὶ ἐξετυπώθη ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης ἡματιτικῆς ἀκολουθίας διὰ τὴν κοινὴν εὐφροσύνην καὶ χαρὰν.

υἱοὺς αὐτοῦ συνεβούλευσεν αὐτοὺς νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν ἐν Ἀκτῇ Μεσογαίῳν Κισσάμου Ἐκκλησίαν ὡς προσκυνηταὶ δῆθεν, πράγματι ὅμως νὰ κλέψωσι τὴν ἀγίαν τοῦ Ὁσίου Κάρου καὶ φέρωσιν αὐτὴν πρὸς αὐτόν, ἵνα ἑορτάξῃ αὐτὴν ὡς ἐπεθύμει. Οἱ υἱοὶ τοῦ ἄρχοντος τούτου ἀκούσαντες καὶ παραδεχθέντες τὰς συμβουλὰς τοῦ πατρὸς αὐτῶν ἵππευσαν τοὺς ἵππους αὐτῶν καὶ μετὰ πορείαν δύο περὶ τοῦ ὠρῶν ἀφίκοντο εἰς τὴν εἰρημένην Ἐκκλησίαν εὐρόντες τελειωμένην τὴν λειτουργίαν καὶ τὸν λαὸν περὶ διασκεδάζοντα. Ἐπωφεληθέντες τῆς εὐκαιρίας ταύτης οἱ ἐντεταλμένοι παῖδες εἰσέρχονται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἀσπαζόμενοι δῆθεν τὴν ἀγίαν τοῦ Ὁσίου Κάρου εἰσποθέτησαν αὐτὴν εἰς τὸ σακκίδιον αὐτῶν ἀπαράτηρητοι. Τάχιστα δὲ τοὺς ἵππους αὐτῶν καὶ αὐτοὶ ἵππεύσαντες καὶ τὴν ἀγίαν τοῦ Ὁσίου Κάρου μεθ' ἑαυτῶν φέροντες ἀνεχώρησαν ἐσπευσμένως κομίζοντες τὸν πολῦτιμον θησαυρὸν εἰς τὸν πατέρα αὐτῶν ἐν χαρᾷ καὶ ἀγαλλίασει. Ὁ ἄρχων ὅμως τῆς Ἀκτῆς ἐννοήσας μετ' οὐ πολὺ τοῦτο κατεδίωξε μετὰ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ τοὺς τρεῖς παῖδας καὶ κατεφθόσας αὐτοὺς πλησίον τοῦ χωρίου Καλαθενῶν καὶ ἀκριβῶς εἰς θέσιν καλουμένην Ὁρθὴν Πέτραν ἔριψε κατ' αὐτῶν τόξον δι' οὗ ἐφόνευσεν τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν. Οἱ δὲ δύο ἄλλοι ἀδελφοὶ διασωθέντες ἐκ τῆς καταδίωξεως ἔφερον εἰς τὸν πατέρα αὐτῶν τὴν ἀγίαν τοῦ Ὁσίου Κάρου εἰπόντες εἰς αὐτόν καὶ τὰ γενόμενα. Οὗτος δὲ τὰ μέγιστα εὐχαριστήβεις ἐκ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ ποθομένου θησαυροῦ ἀπήγγησεν ὅτι τὴν ἀγίαν πάντα ἔχουσι καλῶς. Ἡ κλοπὴ δὲ αὕτη τῆς ἀγίας τοῦ Ὁσίου Κάρου ὑπῆρξεν αἰτία πολέμου μεταξὺ τῶν εἰρημένων ἀρχόντων, οἵτινες κατὰ τὴν σύναψιν τῆς εἰρήνης καὶ τῆς συνθήκης αὐτῶν ἔστησαν ἐκείνην τὴν Ὁρθὴν Πέτραν, τὴν καὶ σήμερον ἄθικτον ὑπάρχουσαν, ἵνα χρησιμεύῃ ὡς μεθόριος γραμμὴ τῆς ἐξουσίας καὶ δικαιοδοσίας ἐκάστου ἀρχοντος.

Οὗτος τέλος κατὰ τὸ χειρόγραφον καὶ τὴν μετὰ ταῦτα παράδοσιν εἶναι ὁ βίος καὶ ἡ πολιτεία τοῦ Ὁσίου καὶ Θεοφόρου Πατρὸς ἡμῶν Κυρ Ἰωάννου τοῦ ἐν Κρήτῃ λαμβάνοντος, καὶ οὕτως ἡ ἀγία αὐτοῦ Κάρα μετακομισθεῖσα εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Κυρίου Ἰωάννου τοῦ ὁμωνύμου χωρίου Κισσάμου φυλάττεται ἔκτοτε ἐν αὐτῷ μετὰ πολλῆς εὐλαβείας ὑπὸ τῶν εὐσεβῶν καὶ φιλοτίμων κατοίκων τοῦ χωρίου τούτου, ἀεννάως βλύζοντα ἱαμάτων χαρίσματα θαψιλῇ εἰς τοὺς ἐν πίστει καὶ πόθῳ δικτῶν ἁγίων τοῦ Ὁσίου πρεσβεῖων ἐπικαλουμένους τὴν χάριν καὶ βοήθειαν τοῦ θαυμαστώσαντος καὶ δοξάσαντος τοὺς ἁγίους αὐτοῦ καὶ ἱλασμοῦ καὶ σωτηρίας ἀντὶ τῷ κόσμῳ δωρησαμένου εὐλογοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, Οὐ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, Ἀμήν.

Κανονισμός

τῶν ἱερῶν ναῶν τῆς Ποιμαντορικῆς δικαιοδοσίας τοῦ

Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Κισσάμου καὶ Σελίνου

Κυρίου Ἀνθίμου.

Ἄρθρον α'.

Περὶ τῆς ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ καθαριότητος.

Οἱ ἐφημέριοι ὀφείλουσι νὰ καταβάλλωσι πάσας τὰς δυνατὰς φροντίδας, ὅπως διατηρῆται καθαρὸς ἅπας μὲν ὁ ἱερὸς ναὸς, μάλιστα δὲ τὸ ἅγιον βῆμα, προσέχοντες ἵνα ἐπάνω τῆς Ἁγίας Τραπέζης εὐρίσκωνται μόνον τὸ Ἀντιμήνσιον, τὸ Ἅγιον Εὐαγγέλιον, ἡ Φυλλάδα τῆς λειτουργίας καὶ τὸ Ἀρτοφόριον, ἐν ᾧ φυλάσσεται ἐπιμελῶς ὁ "Ἅγιος Ἄρτος δι' ἐπτάκτους ἀνάγκας καὶ ἔμπροσθεν τοῦ ὁποίου ἀνάπτει διαρκῶς κανδήλα ἀνηρημένη ἐν καταλλήλῳ μέρει. Ἡ Κολυμβήθρα καὶ τὸ δοχεῖον τοῦ Ἁγίου Μύρου μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ δέον νὰ διατελῶσιν ἀείποτε καθαρὰ. Τὰ ἄμφια τῶν ἱερέων, τὰ καλύμματα τῆς Ἁγίας Τραπέζης καὶ τῆς ἱερᾶς Προθέσεως καὶ πάντα τὰ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ πρέπει νὰ εἶναι φιλοκάλως κατεσκευασμένα, ὅσον ἐφθινὰ καὶ ἂν εἶναι καὶ πάντοτε καθαρὰ. Μετ' ἐπιμελείας δὲ ἐξαίρετικῆς δέον νὰ φροντίζωσιν οἱ ἐφημέριοι περὶ τῆς καθαριότητος τοῦ Ἁγίου Ποτηρίου, τοῦ Δισκαρίου, τῆς Λαβίδος καὶ τῶν ἱεροκαλυμμάτων πλύνοντες αὐτὰ συχνάκις διὰ θερμοῦ ὕδατος καὶ σάπωνος ἐν τῷ νιπτήρι τοῦ ἁγίου Βήματος.

Ἄρθρον β'.

Περὶ ἱερῶν ἀκολουθιῶν.

Οἱ ἐφημέριοι τελοῦσι τὸ μυστήριον τῆς θείας εὐχαριστίας εἰς μὲν τοὺς ἐνοριακοὺς Ναοὺς καθ' ὅλας τὰς Κυριακάς, τὰς Δεσποτικὰς καὶ Θεομητορικὰς εορτάς καὶ τὰς μνήμας τῶν Ἁγίων τῶν ἐχόντων ἄρχιαν, εἰς δὲ τὰ ἐξωκκλησία τὴν ἡμέραν τῆς ἐπετείου εορτῆς αὐτῶν καὶ τὰς λοιπὰς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, ἐὰν προσκληθῶσιν ὑπὸ τινος οἰκογενείας τῆς ἐφημερίας αὐτῶν. Αἱ ὥραι δὲ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν κανονίζονται συμφώνως πρὸς τὴν αὐξήσιν καὶ ἐλάττωσιν τοῦ ἡμερονυκτίου τοῦ ἐνιαυτοῦ. Οὕτως ὁ μὲν Ἑσπερινὸς διαρκῶν μίαν περίπου ὥραν ἄρχεται τὸ μὲν χειμῶνα περὶ τὴν 4ην μ. μ. ὥραν, τὸ δὲ θέρος περὶ τὴν 5ην. Ὁ δὲ Ὁρθρος μετὰ τῆς Θείας Λειτουργίας διαρκοῦσι 2 1/2 περίπου ὥρας καὶ ἄρχεται τὸν μὲν χειμῶνα κατὰ τὴν 6ην πρωϊνὴν ὥραν, τὸ δὲ θέρος κατὰ τὴν 5ην. Ἡ μετάδασις δὲ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς χρονικοῦ σημείου εἰς τὸ ἄλλο δέον τὰ γίνεσθαι κατὰ τὴν αὐτομείωσιν τοῦ ἡμερονυκτίου βαθμυδὸν καὶ κατ' ὀλίγον.

Ἄρθρον γ'.

Περὶ ἐφημεριῶν

Συμφώνως τοῖς ἐν τῷ δευτέρῳ ἄρθρῳ ἐκτεθεῖσιν οἱ ἐφημέριοι ἅμα τῇ κραύσει τῶν κωδῶνων τῶν Ἐκκλησιῶν ποιοῦνται ἐναρξιν τῶν ἀκολουθιῶν συμμορφούμενοι κατὰ πάντα πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Τυπικοῦ. «Ἐπιτηροῦσι δὲ τοὺς ἐπὶ τὸ ψάλλειν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ παραγινόμε-ους μῆτε βοαῖς ἀτάκτοις κεχρησθαι καὶ τὴν φύσιν πρὸς κραυγὴν ἐκδιάσθαι μῆτε τι ἐπιλέγειν τῶν μὴ τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀρμοδίων τε καὶ οἰκείων, ἀλλὰ μετὰ πολλῆς τῆς προσοχῆς καὶ κατανύξεως καὶ ψαλμωδίας προσάγειν τῷ τῶν κρυπτῶν ἐφόρῳ Θεῷ. Εὐλαβεῖς γὰρ ἔσσεσθαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ τὸ ἱερὸν ἐδίδαξε λόγιον». Ὁφείλουσι δὲ οἱ ἐφημέριοι νὰ διατελῶσιν ἀείποτε ἐν ἀρμονίᾳ μετὰ τῶν ἐνοριακῶν ἐπιτρόπων καὶ τῶν λοιπῶν χριστιανῶν τῆς ἐφημερίας αὐτῶν, ἀποφεύγοντες ἐπιμελῶς οἰκνότητε εἶναι δυναμένην νὰ διαταράξῃ τὴν ἀρμονίαν καὶ σύμπνοιαν τῶν ἐνοριτῶν. Ἴνα δὲ οἱ ἐφημέριοι διάγωσιν βίον ὡς οἷον τε ἀξιοπρεπῆ δικαιούντων νὰ λαμβάνωσιν ἐκ τῆς ἱερᾶς διακονίας αὐτῶν τὰ μέσα πρὸς προμήθειαν παρκῆ τῶν τοῦ βίου ἐπιτηδεύων. Πρὸς τοῦτο λαμβάνουσιν ἀρ' ἑνὸς μὲν τὴν διὰ τοῦ π' αὐθ. 1328 Νόμου καθοριζομένην μηνιαίαν πεντηκοντάλεπτον ἐξ ἐκάστης οἰκογενείας εἰσφορὰν καταβαλλομένην εἰς δύο ἐξ ἡμισείας δόσεις τὰ Χριστούγεννα καὶ τὸ Πάσχα, ἀρ' ἐτέρου δὲ τὰ ἐκ πατροπαράδου συνηθείας παρεχόμενα αὐτοῖς κατὰ τὰς ἱεροπραξίας τυχερὰ ὑπὸ τῶν τελουσῶν τὰς ἱεροτελεστίας οἰκογενειῶν συμφώνως πρὸς κοινὴν καὶ ὁμοίωμορον διατίμησιν ἐφαρμοζομένην ἐπιτυχῶς ἀνά τὴν Ἐπισκοπικὴν ταύτην περιφέρειν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους καὶ ἐντεῦθεν. Ἐχει δὲ τὸ ἐλάχιστον ὅριον τῆς διατιμῆσεως ταύτης ὡς ἀκολούθως:

α')	Δι' ἐκάστην βάπτισιν	Δραχ.	10
β')	» κηδεῖν	»	10
γ')	» λειτουργίαν	»	10
δ')	» γάμον	»	25
ε')	» εὐχέλαιον	»	5
ς')	» ἀγιασμόν	»	2
ζ')	» παράκλησιν	»	2
η')	» εὐχὴν γεννήσεως	»	2
θ')	» σαραντισμόν	»	2

ι') Τὰ μὲν Χριστούγεννα χορηγεῖ εἰς τὸν ἐφημέριον αὐτῆς ἐκάστη οἰκογένεια τῇ εὐγενεῖ μερίμνῃ τῶν ἐνοριακῶν ἐπιτρόπων τὴν πρώτην ἐξάμηνον ἐκ πεντήκοντα λεπτῶν νόμιμον μηνιαίαν εἰσφορὰν τῆς ἐν ὅλῳ δραχ. 3

ια') Τὸ δὲ Πάσχα χορηγεῖ εἰς αὐτὸν τῇ εὐγενεῖ ὡσαύτως μερίμνῃ τῶν ἐνοριακῶν ἐπιτρόπων τὴν δευτέραν ἐξάμηνον ἐκ πεντήκοντα λεπτῶν νόμιμον μηνιαίαν εἰσφορὰν τῆς ἐν ὅλῳ δραχ. 3.

ιβ') Κατὰ τὸ φῶτισμα τῶν Θεοφανείων ἐκάστη οἰκογένεια χορηγεῖ εἰς τὸν ἐφημέριον αὐτῆς μίαν ὀκ. ἐλαίου καὶ μίαν ὀκ. σιτηρῶν.

ιγ') Τὰ φιλοδωρήματα τῶν χριστιανῶν εἶναι προαιρετικὰ εἰς διαβάσματα ἐπὶ ἀσθενῶν, εἰς αἰτήσεις ἐπὶ τάφων, εἰς ἀπλὴν προσκόμισιν προσφορῶν, εἰς μνημόνευμα

κολλύδων τὰ ψυχροάββατα, καὶ εἰς διανομὴν βαίων καὶ ἀνθῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

ιδ') Καταργεῖται τοῦ λοιποῦ τὸ κατ' οἶκους καὶ καταστήματα μηνιαῖον φῶτισμα, ὡς καὶ ἐκεῖνα τὰ ἄλλα τυχερά, ἅτινα θίγουν τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἱερατείου, καὶ

ιε') Αἱ ὑφιστάμεναι μεταξύ τινων ἐφημερίων καὶ ἐνοριτῶν ἄλλαι ἐπίσημοι συμφωνίαι δύνανται νὰ διατηρηθῶσι καὶ ἐξῆς, ἐὰν εἰς τὰς συμφωνίας ταύτας ἐμμένωσιν ἀπὸ κοινού καὶ οἱ ἐφημέριοι καὶ οἱ ἐνορίται.

Αἱ ἀποδοχαὶ δὲ αὗται, ἃς ἔχουσι σήμερον οἱ ἐφημέριοι Κισσάμου καὶ Σελίνου ὑποχρεοῦσιν αὐτοὺς εἶτι μᾶλλον νὰ μεριμνῶσι δεόντως ὑπὲρ τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἡθικῆς διαπλάσεως καὶ ἀναπτύξεως τῶν ἐνοριτῶν αὐτῶν καθοδηγοῦντες αὐτοὺς φιλοστόργως εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ καθήκοντος διὰ λόγων καὶ ἔργων ζωῆς καὶ ἐνεργου ἡριστιανικῆς ἀγάπης.

“Ἀρθρον δ’.

Περὶ Ἐκκλησιασμοῦ τῶν χριστιανῶν

Πᾶς χριστιανὸς ὁρεῖται νὰ ἐκκλησιάζεται κατὰ τὰς Κυριακάς καὶ λοιπὰς ἑορτάς τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰς τὸν ἐν τῷ χωρίῳ αὐτοῦ ἱερὸν Ναὸν μεταβαίνων εἰς αὐτὸν ἀπ’ ἀρχῆς τῆς ἱερᾶς Ἀκολουθίας καὶ παραμένων μέχρι τέλους, παρακολουθῶν ἐν εὐλαθείᾳ καὶ εὐσεβείᾳ τὰ ἀναγιγνωσκόμενα καὶ τελοῦμένα ἐν αὐτῷ. Βλέπων δὲ πρὸς τὸ ἅγιον Βῆμα καὶ ὧν ἀφροισμένος εἰς τὸν Θεὸν δέεται αὐτοῦ νὰ συγχωρήσῃ τὰς ἀμαρτίας αὐτοῦ καὶ ἐνισχύσῃ αὐτὸν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ τοῦ ἁγίου, διότι σκόπεός τῆς ὑπάρξεως τῶν ἐκκλησιῶν εἶναι νὰ ἱατρεύηται ἐν αὐταῖς καὶ ἐξαγιάξῃται ὁ χριστιανὸς καὶ πᾶν νὰ εἶναι ἀμαρτωλὸς καὶ κακός. Διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἀδιαλείπτως προσευχόμενοι χριστιανοὶ λαμβάνουσι τὴν χάριν καὶ εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ, ᾧ οἱ εἰσὶν ἐν ἀρετῇ καὶ χριστιανικῇ, ἐκτελοῦσιν ἔργα ἱερὰ καὶ θεοφιλῆ καὶ ἀπολαμβάνουσιν ἐνταῦθα μὲν τὴν κατ’ ἀνθρώπον εὐτυχίαν, μετὰ θάνατον δὲ τὴν αἰώνιον τοῦ Θεοῦ βασιλείαν. Οὗτοι ἀγιάζουσι καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς διέρχονται αὐτὴν μετὰ τῶν οἰκείων αὐτῶν ἐν ἀγάπῃ καὶ ὁμονοίᾳ μελετῶσι τὸν Νόμον τοῦ Θεοῦ καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ ἀσχολοῦνται εἰς τὴν θρησκευτικὴν καὶ ἡθικὴν διάπλασιν καὶ ἀνάπτυξιν αὐτῶν τε καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν. Ὅντες δὲ μακρὰν κατακρίσεων καὶ διασυρμῶν θορυβωδῶν συζητήσεων καὶ ἀντεγκλήσεων, διαπληκτισμῶν καὶ ἐκτροχιασμῶν, μέθης καὶ ἀσωτείας, θεαμάτων καὶ διασκεδάσεων ἀμαρτωλῶν, κερδοσκοπικῶν καὶ πλεονεκτικῶν ἐπιχειρήσεων, βαδίζουσιν ἀπροσκόπως τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ καθήκοντος ὡς καλοὶ καὶ ἄξιοι χριστιανοὶ προωρισμένοι νὰ φάγωσι τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς καὶ κληρονομήσωσι τὴν ἐπηγγελμένην βασιλείαν τοῦ Θεοῦ δι’ ἔργων ἀγαθῶν καὶ θαρσύνων.

“Ἀρθρον ε’.

Περὶ ἐνοριακῶν ἐπιτροπῶν.

Οἱ ἐνοριακοὶ ἐπίτροποι παρευρίσκονται ἐν τῷ ἱερῷ ναφὶ κατὰ τὴν τέλει τῆς Θεῆς Λειτουργίας συνιστῶντες δι’ εὐγενοῦς συμπεριφορὰς τὴν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τάξιν καὶ εὐλάβειαν τῶν ἐκκλησιζομένων. Περιάγουσιν ἐν τῷ ναφὶ δίσκον κατὰ τὰς Κυρια-

κάς καὶ ἐορτάς τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐνεργοῦσιν ἐτησίους ἐράνους ἐν τῇ ἐνοριακῇ περιφερείᾳ αὐτῶν πρὸς συντήρησιν καὶ διακόσμησιν τῆς Ἐκκλησίας αὐτῶν καὶ πρὸς ἀγορὰν τῶν ἀπαιτουμένων ἱερῶν βιβλίων, ἱερῶν σκευῶν καὶ ἀμφίων. Συνεργάζονται ἐν ἀρμονίᾳ μετὰ τῶν ἐφημερίων ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως καὶ ἀνυψώσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων τῆς κοινότητος αὐτῶν καὶ φροντίζουσι δεόντως, ἵνα ἐκτελῶνται ἐπεκρίβως αἱ μεταξὺ ἐνοριτῶν καὶ ἐφημερίων περὶ τῆς ἀμοιβῆς αὐτῶν ὑφιστάμεναι συμφωνίαι.

“Ἀρθρον στ’.

Περὶ τοῦ Μυστηρίου τῆς Ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως.

Ἡ κατὰ τὰς Νηστείας ἐπιδιωκόμενη ἐξάγνισις καὶ καθαρότης τῶν χριστιανῶν καθόρθουται διὰ τῆς μεταλήψεως τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Προηγείται δὲ τῆς Θεῆς Μεταλήψεως ἡ ἱερὰ Ἐξομολόγησις, ἣτις δεόν νὰ γίνηται κατὰ τὸν τρόπον ἅξιον τοῦ ὑψηλοῦ τούτου καὶ θείου Μυστηρίου. Οἱ χριστιανοὶ λοιπόν, ἵνα τελέσωσιν ἐν ἀνέσει καὶ ψυχικῇ ἡρεμίᾳ τὸ θρησκευτικὸν τοῦτο καθήκον εἶναι ἀνάγκη νὰ προσερχῶνται εἰς τὴν ἱερὰν Ἐξομολόγησιν ἀπὸ τὰ μέσα τῶν νηστειῶν καταργουμένου ἀδυσωπήτως τοῦ ἀξιοθρηνητοῦ ἐθίμου τῆς βεδιασμένης καὶ ἐπιπολαιῆς γινομένης ἐκείνης ἐξομολογήσεως, καθ’ ἣν τρέχουσιν ἄθροοι καὶ σωρηδὸν οἱ χριστιανοὶ ἐνώπιον τοῦ πνευματικοῦ κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς Τεσσαρακοστῆς καὶ πολλὰκις κατὰ τὴν τελευταίαν ὥραν τῆς Θεῆς Μεταλήψεως. Τὴν κατάργησιν τοῦ ἀτόπου τούτου ὁφείλουσι νὰ ἐπιδιώξωσιν ἐπιμελῶς οἱ ἐφημέριοι δι’ ἐγκρίων ἐπ’ Ἐκκλησίας προτροπῶν καὶ νοουθεσιῶν ὀδηγοῦντες οὕτω τοὺς ἐνορίτας αὐτῶν εἰς τὴν ὁρθὴν καὶ εὐσεβεῖ ἐκπλήρωσιν τῶν χριστιανικῶν αὐτῶν καθηκόντων.

“Ἀρθρον ζ’.

Περὶ τῆς εὐταξίας ἐν τῷ ἁγίῳ Βήματι.

Οἱ ἐφημέριοι ὁφείλουσι νὰ θέσουν ὀριστικὸν τέρμα εἰς τὴν ἐν τῷ ἁγίῳ Βήματι ἀταξίαν, τὴν προερχομένην ἐκ τοῦ διηνεκοῦς θορύβου, ὃν ποιοῦσιν οἱ ἐν τῷ Ἱερῷ Βήματι εἰσερχόμενοι παῖδες. Εἰς τοὺτους ὁφείλουσι τοῦ λοιποῦ νὰ μὴ ἐπιτρέπωσι τὴν εἴσοδον οἱ ἐφημέριοι συμψώνως τῷ τῆς Γ’ Οἰκουμενικῆς Συνόδου 69ῳ κανόνι ἐπὶ λέξεσιν οὕτω διαγορεύοντι «Μὴ ἐξέστω τινὶ τῶν ἀπάντων ἐν λαϊκοῖς τελοῦντι ἐνδὸν τοῦ Ἱεροῦ εἰσεῖναι Θυσιαστηρίου». Οἱ ἐφημέριοι λοιπόν ἐκτὸς ἐνὸς ἡ δὴ τοῦ πολὺ φρονίμων παιδίων ὑπηρετούντων αὐτοὺς καὶ λευκὸν στήθαιον καὶ ὠράριον ἐνδεδυμένων, εἰς οὐδένα ἄλλον δικαιοῦνται νὰ ἐπιτρέπωσι τὴν ἐν τῷ ἁγίῳ Βήματι εἴσοδον.

“Ἀρθρον η’.

Περὶ μοναχῶν.

Αἱ Ἱεραὶ Μοναὶ ἐπὶ αἰῶνας ἄσυλα εὐσεβείας καὶ ἐθνισμοῦ διατελέσασαι ἀρμόζει νὰ προσελκύωσι διὰ παντὸς τὴν γενικὴν εὐλάβειαν καὶ ἐκτίμησιν διὰ τῆς ἱερότη-

τος αὐτῶν καὶ διὰ τοῦ ὁσίου καὶ ἁγίου βίου τῶν ἐν αὐτοῖς ἀσκειμένων. Οἱ μοναχοὶ λοιπὸν ὀφείλουσι νὰ φυλάττωσιν ἐπακριβῶς τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς διατάξεις τῆς Ἐκκλησίας καταβάλλοντες πᾶσαν προσοχὴν εἰς τὸ νὰ πολιτεύωνται ἐπαξίως τῆς μοναχικῆς τάξεως καὶ νὰ παρέχουσιν ἑαυτοὺς ὑπόδειγμα εὐσεβείας, ὑπακοῆς καὶ βίου ἀνεπιλήπτου εἰς τοὺς περιούσιους λαούς, ἵνα οὕτως εὐαρεστῶσι μὲν τῷ ἁγίῳ Θεῷ, συντελῶσι δὲ εἰς τὴν ἐν πίστει καὶ εὐσεβείᾳ στήριξιν καὶ προκοπὴν τῶν χριστιανῶν.

Ἄρθρον θ'.

Περὶ συμπεριφορᾶς τοῦ ἱεροῦ κλήρου.

Ἡ συμπεριφορὰ τοῦ ἱεροῦ κλήρου δέον νὰ συνάδῃ ἀείποτε πρὸς τὸν χαρακτήρα τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ ἀξιώματος καὶ νὰ εἶναι ἁγία κατὰ τὸν Ἀπόστολον Πέτρον «ἅγιοι ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γεννήθητε». Ὅφειλε λοιπὸν ὁ ἱερεὺς κληρὸς νὰ εἶναι τὸ ἅλως τῆς γῆς καὶ τὸ φῶς τοῦ κόσμου, ὁ τύπος καὶ ὑπογραμμὸς τῶν πιστῶν ἐν παντὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ ἀγαθῷ καὶ ὁ ὁδηγὸς τῶν πιστῶν εἰς νομὰς ζωηφόρους τῆς Εὐαγγελικῆς χάριτος διὰ ζωσῆς καὶ ἐνεργοῦ χριστιανικῆς ἀγάπης. Τεταγμένος δὲ νὰ φυλάττῃ καὶ φρουρῇ τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς διατάξεις τῆς Ἐκκλησίας ἀπογορευέται νὰ ἐπιτελῇ ἄνευ κανονικῆς ἀδείας ἱεροτελεστίας εἰς ἄλλοτριας ἐνορίας, ν' ἀναμειγνύεται εἰς τὰς πολιτικὰς διαμάχας καὶ ἔριδας τῶν πολιτῶν, νὰ φοιτᾷ εἰς τὰ καπηλεῖα καὶ τὰ καφενεῖα καὶ νὰ παρίσταται ὅπουδῆποτε λαμβάνουσι χώραν κοσμικαὶ συνάξεις καὶ διαχύσεις καὶ δὲν περιφρουρεῖται τὸ τῆς ἱεροπρεπειᾶς, σεμνότητος καὶ κοσμιότητος ἀξίωμα τοῦ πνευματικοῦ ποιμένος.

Ἄρθρον ι'.

Περὶ κηδεϊῶν

Οἱ ἐφημέριοι συνεννοούμενοι ἐγκαίρως μετὰ τῶν οἰκείων τοῦ ἀποβιώσαντος ὀρίζουσι τὴν ὥραν τῆς κηδείας, εἰς ἣν δύνανται νὰ μετάρχωσι καὶ ἄλλοι ἱερεῖς ἐξ ἄλλων ἐνοριῶν προσκαλούμενοι. Πάντες δὲ οἱ τῆς κηδείας μετέχοντες ἱερεῖς ὀφείλουσιν ἀπὸ τῆς οἰκίας τοῦ νεκροῦ νὰ ἐνδύωνται λευκὰ ρελωνία καὶ μέλνα ἐπιτραχήλια, οὐδενὶ δὲ ἐπιτρέπεται νὰ φέρῃ μόνον ἐπιτραχήλιον. Κατὰ τὴν ἐκφορὰν τοῦ νεκροῦ προηγούνται οἱ φανοί, τὰ ἐξαπτέρυγα καὶ ὁ Τίμιος Σταυρὸς, ἔπονται δὲ οἱ ἱερεῖς βηματίζοντες ἐν τάξει ἀνὰ δύο παρὰ τὸν νεκρὸν, κρατοῦντες λαμπάδας καὶ ψάλλοντες κατανυκτικῶς τὸν τρισάγιον ὕμνον μέχρι τοῦ ναοῦ ἐν ᾧ ψάλλεται ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία.

Ἄρθρον ια'.

Περὶ τῶν καθηκόντων τῶν ἐνοριτῶν

πρὸς τοὺς ἐφημερίους αὐτῶν.

Ἐν περιπτώσει τελέσεως ἱεροτελεστίας τινὸς δέον οἱ ἐνορίται νὰ εἰδοποιῶσιν

ἐγκαίρως τοὺς ἐφημερίους αὐτῶν, παρέχοντες αὐτοῖς τὰς ἀναγκαίαις περὶ τῆς ἱεροπραξίας αὐτῶν πληροφορίας πρὸς πλήρη συνεννόησιν καὶ ἀποφυγὴν παντὸς παραπόνου. Δικαιοῦνται δὲ οἱ ἐφημέριοι νὰ εἶναι ἀπηλλαγμένοι τῶν ἐνοχλήσεων καὶ ἀδίκων πολλακίς ἀξιώσεων ἐνοριτῶν τινῶν ἀπαιτούντων προτιμήσεις ἢ κατ' ἄλλον ἐξευτελιστικὸν τρόπον πιεζόντων αὐτούς. Καθίσταται δὲ γνωστὸν τοῖς ἐνορίταις ὅτι ἡ Ἱερά Ἐπισκοπὴ δειχθήσεται πρόθυμος εἰς τὴν ἱκανοποίησιν τῶν εὐλόγων αἰτήσεων τῶν ἐνοριτῶν ἐπιβάλλουσα αὐστηρὰν τιμωρίαν κατὰ παντὸς ἐφημερίου ἐπιδείξαντος ὀλιγωρίαν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἱερῶν αὐτοῦ καθηκόντων ἢ κακῶς ἐν γένει προσενεχθέντος. Ἀλλ' οἱ ἔχοντες νὰ καταγγείλωσιν ἐφημέριον τινα δέον ἐνυπογράφως νὰ πράττωσι τοῦτο παρέχοντες συγχρόνως πάντα τὰ στοιχεῖα τῆς πλήρους ἀποδείξεως τῶν καταγγελλομένων διὰ τὰ παραιτέρω.

Σημειώσεις ἀκροτελεύτιος.

Ὁ παρὼν Κανονισμὸς συνταχθεὶς καὶ ἐκτυπωθεὶς ὑφ' ἡμῶν κατὰ τὸ ἔτος 1904 ἐτέθη ἐντὸς ὑπογράφτου κορινθίου καὶ ἀνηρτήθη ἐν καταλλήλῳ μέρει τῶν Ἐκκλησιῶν Κισσάμου καὶ Σελίνου. Ἡδὴ ἀνατυποῦται καὶ ἐνταῦθα ἐπηξηγέμενος σὺν τῇ προσθήκῃ τῆς κοινῆς καὶ ὁμοιομόρφου διατιμῆσεως τῶν τυχηρῶν τῶν ἡμετέρων ἐφημερίων πρὸς διάδοσιν αὐτοῦ πληρεστέραν ἀνὰ τὴν Ποιμαντορικὴν ἡμῶν διακιοδοσίαν.

Ἐν Καστελλίῳ τῇ 30 Ἰανουαρίου 1922

† Ο ΚΙΣΣΑΜΟΥ & ΣΕΛΙΝΟΥ ΑΘΗΙΜΟΣ